

Roma nenacaauru rai Faborohacha letoai

Inara coaaucaun.

¹ Canune Jesocurisito letono Faboroneein inara rai caa quiricha laenaau. Cana Coaunerate canu janijiin canu raain nelu, jelai teein rai letono afosotoloneein cacha ichoteraneein enachasine ichaonaa beebejihanu cachaauru raine coina.

² Niite rai nere bera inoaensihuru *profetacuru* que berateein laenaeratelu rai Quiricha Inoensi cuhane Cana Coaunera.

³⁻⁴ Nii niicha berateite, Rabiri inamoconein cachaneein niha Cana Curuanaa Jesocurisitone beraneein nena ne. Nete rai Suujue aina cuaain onaa caje ichatein, rai itolere que laraajiin nihane jaanu teein rai Calaohineein nihane coitucueratelu Cana Coaunera.

⁵ Nii rai Calaohi Jesocurisito aina cuaainte, rai letono afosotolo nihanune jaanu teein nelu Cana Coaunera. Acane beebejeeun, chauratane sacuritaain satiin laurilauri nenacaauru cachaauru netonai Cana Coauneraneein nihane coitucuhin, nere tonoraain neeuruhane coina.

⁶⁻⁷ Inara netonai nii Romau ichoainiquichenete laurilauri nenacaauru cachaauru aina jiniiquiin niicha ranojoinnein neeiche. Inara belaitohane jaunte, Jesocurisito ranojoinnein neein rai cachaneein neeichene coina inara raelu Cana Coaunera.

Satiin inacaneein nenea Cana Coaunera, rai Calaoihi Jesocurisito naaonjoainuri inara rai raotjoeein neeichene jaanu teurumiin.

Romau bedainiha cunaa jeriha Faborone

⁸ Jesocurisito aina cuaaine satiin le cachanequichene coreniha, jataain Cana Coaunera corojeeun, esinae rauhijiriin esenetaaichene coitucuuruha itolere sacutaaine coitucuhanune jaun.

⁹ Rai letononeein casuujua aina cuaritaain rai Calaoihi que ereereecaanne jaan- Cana Coaunerate, itolere bana bajaanune naineein inara coaaucaanne coarajera ne.

¹⁰ Chaen nechu aca jernihane, tabiicha inara coaraa uhanune coina itolere bana caje bajaaba-jajeeun.

¹¹ Jataaine inara coana jereeun, jeriha Cana Coaunerane rijijieein inara rai beein, inara coroataja nichaanne, inara suujua corelanaala ijiin neeichene coina.

¹² Jiniiquiin esenetaacachene rijijieein, ita suujua que corajerateein nihacachene coinane caaaitoon.

¹³ Cana Coaunera coreniha cajeraauru, coitucuhichene jerichaaanne jaunne inara rai bereeuni. Araain saaine niqui inara coaraa unaa jereeun. Nene enanetojoeein nainesineeun. Charijieeinteeinti leochaauru lauri lauri nenacaauru aina acaauru rai caohacha ichaa aihun; nii rijijieein inara rai netonai caohacha ichacaanne jerenacaanne inara rene turunaa jereeun.

14 Chaque nelatenihanune saijieein canu rai Cana Coaunera tenojoi raeranichaaunne jaunne, satiin cha coitucuelanaala, aansijiin relanojoneein nenacaauru, itolere coitucueracuru, cha coitucunaa jeriheichuru, naaonjoaihunru rai, nii quiicha ranojoi tenaa jereeun.

15 Nii jaunne, nii Romau neiniquichene rai, jataain enachasine ichaonaa que inara rai erenaa jereeun.

Itolere ichana nainiha enachasine ichaonaane

16 Coatiha nii cana rai beratenojoi enachasine ichaonaa bihanune coejihaaun, aca niicha ichana nainei ichaa Cana Coaunerane jaan nihane jaun, satiin esenetaeraauru Jorioocuru osa caje jau-riaanejeein ichoteratenojoiniha cuururichaaaine jaun. Jorioniheichuru esenetaeraauru netonaite nichoteeurureein.

17 Nii cana rai beratenojote, cana que esenetaacachene coreniha, cha ujuaihonelanaala niha-cachene coina jianacoon cana tiha Cana Coaunerane coitucuerate. Nitohaneeinte ichae Cana Coaunera, nechu esenetaacachene jauncha. Nitohanihane coinate: “Leinjiin acaacha esenetaerate, niicha ichai ujuaihonelanaala nena rijijieein ichaoreein,” naain laenanohineein ne, Cana Coaunera quiricha cuhane.

Niicha ichai ujuaihoneein niha satiin cachaaurune

18 Cana Coaunerate, caohacha que ichaaoruhane coina cachaauru rai niicha tei caohateraauru nechu aansainein ichaonacaauru casetecarichaaain dede caje coauneeinne coarate cana que.

19 Acaaurute niqui, nii acaauru que Cana Coauneraacha coitucueratei coitucuure raotojoein, raajenihane coaratihane jaun.

20 Cana Coauneraacha ichai asinojoneein nenaate coitucunaa nainichaache, caohachain cana suujua coaraain niicha ichai que coaaucaachene. Necoaaunaain nihalu cana rai chauratanene caje coauneente, esinae rauhijiriin Aca Cana Coauneranein nihane jaun chabana satonoenerihani nii niicha ichana naineine coitucuhacache. Nii jaun, nechua aansainein coitucunaa jeriheichuru nii ujuaihoneein neeuruhane caje nichoteeururinaain.

21 Nitohanein raotojoein, Aca Cana Coauneranihane coitucuuhane saijieente, chabana nere tonoraain esenetaain, niheichu chabana acanihane coroaecurene. Nitohanein nena coacuelanaalate, baasohacha que coaacuruhane jaun, inae nauhacaa acaauru suujuane jaun, nocohenaanau nena rijijieein neeure.

22 Itolere coitucueranihate niqui nocoetocure. Nete cha coitucuhin aitocurene.

23 Nitohanein cha coitucuurenihane jaunte, Cana Coauneraacha counanohineein- onaa inaeranein nena cacha tocohanein nena ecaanto jaure. Nii choae tacaain techu, tajaecuru, atane choae terecuri, atane choae tijiariin amunacaauru, naonjoainuri tocohanein ecaanto jaainchuru que chabana ohelanaala nena Cana Coaunera necaohacha coreure.

24 Nitohaneeuruhane jaunte, nii acaauru suujua baaso letono ichacuruhane coina,

inae acaauru jianiha Cana Coaunerane jaun, nejesinajeein ita rai coejenacai ichacure.

²⁵ Esinae rauhijiriin Cana Coaunera niha Cana Coaunerane saijieeinte, aca coroaena coacuelanaala niicha coaunanojoihunri coroaacure. Nii Cana Coaunerate, acaauru netonai coaunaain nihalune jaun, itolere bana leinjiin acaacha coroaenoinihane caohachae. Nitohanemiin.

²⁶ Nii jaunte, inae acaauru que jaolecoha Cana Coaunerane jaun, itolere coejenacai ichajeein necairichaaure. Acaauru benecuru nihanatiinte, inae aina niicha jerei ichaa acaauru lanaaurune jerelanaala, inae nichao coreein namute ene aina niicha jerei ichacure.

²⁷ Nii rijijieein techu, acaauru cocoichacuru netonai, inae acaauru comasaihuru aina niicha jerei ichana jerelanaala namute quicha aina niicha jerei ichacure, baasoneein acaauru letoaa acaauru suujuane rijijieein necoelanaala. Nitohaneente, necha aansaineein, erenaa tonoraaurenhane jaun, caseteconein raajenhane jaberoco cairichaaure.

²⁸ Acanihane coitucunaa jerecurenihane coreniha, acaauru suujua baaso letononeein niicha ichai coitucuelanaala ichacuruhane coina, acaauru que jaolecoha Cana Coaunerane jaunte nitohaneein neeure.

²⁹ Nitohaneente caohacha ichana coacuelanaala baaso nejesinaacha ichaain, itolere bana niicha lateeicha que coacuhin baaso ichaain, namute cacha que necoelajaauharitiin, sonajaain jaohin, suujua acatelanaala, enaacha nohanein, acaauru ichaonihei que ichaohin, namute cacha cairichaa casajenetiin, naaonjoaain neeure.

³⁰ Chaen techu, leeochoaauru coacuhin acaauru que baasoneein ereein, Cana Coaunera que nejerateein, cha coitucueralanaala enaacha cacha tonoraain, itolere baasohacha coacuhin necohasitaain, baaso ichaain, inaca ere tonoraelanaala,

³¹ cha coitucunaa jerelanaala, tonaain ereeuruhane nihanatiin chabana ichaelanaala, nihei chuni belaihuri, cacha que suujua acatena inaelanaala, chabana cairichaojoaain namute cacha coaracuruhi, naaonjoaauru.

³² Raotojoeinte niqui, satiin nitohaneein ichaonacaauru atinanohineein neeuruhane coina, nitohanei rai rauhi tihalu Cana Coaunerane coitucure. Nete, enanetojoein nitohaneein neeuruhane jianecurenihane jaun, leeochoaauru netonai nitohaneein neeuruhane rautatiin coaracure.

2

Cana Coaunerate, esinae rauhijiriin niicha ichai ujuaihoneein nenacaauru casetecareein.

¹ Nitohanihane jaun coatiha ii que suujua acatena nainerinaain Cana Coaunera, ii netonai acaauru rijijieein neeine saijieein acaauru que ereeine jaun. Chatohaneineein neeine nihanatiin coatiha nii caje nichoteriheeini. Acaauru rijijieein ichaohine saijieein acaauru que ereeine jaunte, ii raajenihane necoluruhequi.

² Nete nitohaneein ichaonacaauru casetecaane bana, esinae rauhijiriin acaauruhacha casetecarihanine coitucuhacache raotojoein.

³ Aihane jaun acaauru rijijieein ichaohine saijieein, acaauru que ereeine jaun jiaonriha ii

casetecarihani Cana Coaunerane caje nichotena
coaauquine.

⁴ Nitohaneeinte iicha jerenohicha ichaain
neeine que nainain, aca Cana Coauneranein
nihane coitucuhin neeine coina, ii cojoaain ne
Cana Coaunera, chabana cacha belaitohane
jianenihane jaun niqii.

⁵ Nete ii suujua coitucueeneine jaun, Cana
Coaunera coitucunaa jerelanaala baasohacha
ichaaine jaun, inae ecu tihane bana baaso
icharaauru casetecaain,

⁶ lecachaauru nainein acaauruhacha ichai
nainijianaain acaauru coretiha Cana Coaunerane
bana caseteco coariquiin.

⁷ Nitohaneeinte jataain nelateineein chabana
satoelanaala necaohachanaa coaracuruhane
coina itolere bana caohacha nejesina ichajeein
ichaonacaauru rai, chabana sanaachara
ichaonaa tereein Cana Coaunera.

⁸ Nete laen, cha coitucunaa jerelanaala cao-
hacha icharaauru que nejerateein baaso ichara
neein nenacaauru coroatajaneraauru caseteca-
reein obajeein.

⁹ Satiin baaso icharaaurute inaderanaa aina
necairichanaa coaracurureein. Jorioocurute
ichoaichaniha casetecanohiniha cuurureein.
Jorionihechuru netonai nihanatiinte
jerichanejeein caseteco coaracurureein.

¹⁰ Nete laen satiin caohacha ichajeein
ichaonacaauru rai, rai necaohacha aina jataain
nelateineein nihane jaan tereein Cana Coaunera.
Jorioocurute ichoaichaniha nitohanai raeranein
neeurureein. Jorionineichuru nihanatiinte
nitohanai raeranein neeurureein.

¹¹ Nitohanihate cureein leechaneein itolere cacha coaraeniha Cana Coaunerane jaun.

¹² Satiin Jorioniheichuru- nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi coitucuhelanaala onacaurute, nii rauhi colane oorureein. Nii rijijieein techu Jorioocuru, nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi sirichuruhane jaun, inae raotojoein coitucuuruhane saijieein osaque nesarucuruhane jaun, nii acaauruhacha sirii rauhi aina cuaain colurujuenojoineein caseteco coaracurureein.

¹³ Coatiha nichoterinaain nii chuni nii rauhi aonaane saijieein tonoraelanaala nena. Nii rauhi aonaain, aithane rijijieein tonoraain ichoaite laen, nii caje nichotereein.

¹⁴ Nete Jorioniheichuru, nii Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhi coitucuurenihane saijieein, nechu acaauru ichaoneein nii rauhi aitoonjoa ichacuruha suujua caje rocohinne, jelai teein nitohaniha acaauru rai rauhine jaun aihurureein.

¹⁵⁻¹⁶ Nii jaunte, acaauru nerurujua caje inanacareein nii rauhi acaauru suujua cuhane acaauruhacha sirii. Acaaurute baaso ichaain, caohacha ichaain, naaonjoaunruhane coitucueratereein acaauru suujua inae saa cana janonaane bana, Calaohi Jesocurisito aina cuaain satiin suujua cuhane asinojoineein cachaauruhacha ichai coitucuerateein rucuhereein Cana Coaunera, caa inara rai aitiin inara relaanune rijijieein.

Moisesa rai rauhi rijijieein niha nocoetocuruha Jorioocurune

17 Iite niqui Jorioneeine jaun, Moisesa rai rauhi coitucuhin, aina inae necoasitaain Cana Coaunera aina niha nocoetohi.

18 Inarate niqui Cana Coauneraacha jerei coitucuhin, itolere caohacha nejesina janijiin coitucueratiha ii que nii rauhine jaun, itolere caohacha coitucuhi.

19 Nii ainate maosaneein nenea rijijieein cha coaraelanaala nenacaauru,

20 cha coitucuelanaala nenacaauru, naaonjoainuri relaain neeine coina jatoroain niha nocoetohi, ii Cana Coaunera rai rauhi coitucucuhine jaun.

21 Nitohaneein leeochoaauru relaeraneein neeine saijieein, chanuna jana chaen ii raajenihane ii suujua coaraain relaanaa naineneei. “Coa asijiauha,” naain ereeine saijieein chanuna asijiauhi.

22 Chaen techu, “Nainihej nejelau ene aina ichaoha cachaneta,” naainte ereei niqui. Chanuna jana chaen, ii nejelau ene aina ichaohi. Chosichuru ecaantooru quete niqui jaolecoha nocoetohi. Chanuna jana chaen nii saijieein, acaauru rai Teenforo asaae coretiin nenacaauru ecaantooru basijiauhi.

23 Cana Coaunera tenojoi rauhi tonoraain cha chaain ichaonaa rijijieeinte niqui ereereequi. Nete rai rauhi tonoraain cha chaeneeine jaun, baasoneein Cana Coaunera coaratiha aitohi.

24 Nii quete esinae rauhijiriin nitohaneeichene que: “Inara Jorionequichenete Cana Coaunera que jaoleconaanein Jorioniheichuru terateeiche,” naain laenanohineein ne, Cana Coaunera Quiricha cuhane.

25 Esinae rauhijiriinte niqui nelate Moisesa rai rauhi tonoraain nihane, rai jaberoco macohi cari saerateein niha cachane. Nete nitohaneein nihane saijieein, nii rauhi tonoraain ichoaenihane, nirijieein jaberoco macohi saeratelanaala nena cache rijijieein ne.

26 Nete laen Jorionihechuru, rai jaberoco macohi saeratelanaala neeuruhane saijieein, nii aitoa rauhine rijijieein tonoraain ichaauruhane, jaberoco macohi saerateein nena cache rijijieein coanojoinecureein.

27 Nii jaberoco macohi saeratelanaala nena, nii aitoa rauhine rijijieein tonoraain ichoaite, nii rauhi siriin rai jaberoco macohi cari saerateein neeuruhane saijieein nii rauhi siriin tonoraelanaala nenacaaru colurujueeurureein.

28 Nitohanihane jaun, coatiha esinae rauhijiriin Jorio esine nihei nii jaberocohacha que Jorio nihane coarateein nena. Niheichu coatiha Jorio nihei nii jaberocohacha macohi cari saeratera.

29 Esinaen rauhijiriin Jorio esinete, satiin rai suujua cuhanene maajeein aca ne. Nii jaunte, rai suujua caje coauneein coacuhin, rai jaberoco macohi saeratihane latelanaala Jorio esine neein ne. Coatiha laenanohineein niha rauhine lateein aihei. Niite Cana Coaunera Suujue ichanohineein ai. Nitohaneein ichoai cache, coatiha rijijiei cache caohacha ichaane coitucuhane coina coujuhin coarana nainerinaain. Leinjiin Cana Coauneraachate rai nichao coujuhin coaraain coitucureein.

3

¹ Nitohanihane jaun, chaque nelate Jorio neein, cana jaberoco macohi cari saerateein, naaonjoain nihacane.

² Araai laurii cointate niqwi nelate Jorio nihacane. Jauriaanejeeinte, Jorioocuru rai nere beratelu Cana Coaunera, esenetaauruhane coina.

³ Aihane jaun chachareein nii naitoonjoa rijijieein neurenihane coreniha. Nii naitoonjoa rijijieein neurenihane corenihanacha, aitohane jaan ichaenerichaaain Cana Coaunera.

⁴ Aihei jerihane. Cana Coaunerate, casajenetooruha satiin cachaurune nihanatiin, itolere bana naitoonjoa rijijieein cha chaain nereein. Nitohanerichaaaine quete:

“Inae cuu tihane banate,
esinae rauhijiriin aitohine rijijieein
chachaaine coitucuurureein.

Nii banate,

ii esenetaauruhi casetecaa nohanelanaalane
coitucuurureein.

Nitohaneente

joanreein ii colurujuera amuritoriquiin,”

naain ne laenanohineein Cana Coaunera
Quiricha inoaensi cuhane.

⁵ Nete nitohaneein aitocuruha tabaurune rijijieein canaacha ichai baaso, jataain necaohachaa Cana Coaunerane coaratihane, chanuna jana chaen nii baaso ichacaachene coreniha cana casetecae Cana Coaunera. Nete nii baaso ichacaachene coreniha cana casetecaa Cana Coaunerane nihanatiin baaso icharaniha benaa nainenihacache.

⁶ Coatiha nitohanihei. Nitohaneein baaso icharanihane, coatiha satiin chauratane que

nenacaauru cachaauru ichao cojuhin coaraain rucuhena nainerihe.

⁷ Nitohaneein nohaniha cachane aina jataain necaohachaa Cana Coanera beeichene saijieein, chanuna jana chaen osaaotoha canu beeiche.

⁸ Nitohanihanete satiin baaso icharichaache, niha caohachane coina. Niritiinte, cache relaa canacaanu beeure, nech u acaauru esenetaain, canu que jaolecooruhane coina. Nete niritiin erenacaauru cachaauru inae caseteco coaracureein.

Satiinte cana osa ujuaihoneein nihacache.

⁹ Chatonaain chaainti coauquiche. Cana Jorio nichaachenena, Jorio niheichuru amurijiriin cache caohachaneein nihacache. Aihei jerihane. Inae inaraque, Jorioocuru, Jorioniheichuru, naaonjoainunru aina satiin osaaonaneein nihacachene coitucueratihacaanu.

¹⁰ Nii quete:

“Nihei chuni cache,
canu rai caohacha ichaain nei.
Nihei caohachanainejeein leinjiiniji.

¹¹ Nihei leinjiiniji

Canu Coanera coacuhin
caohacha coitucuhin ichara.

¹² Satiinte

baaso jeroon suujua cuaain
caohacha ichana coacuelanaala
baaso ichacure.

Nii jaunte

nene leinjiiniji caohacha ichara.

Nihei caohacha nainejeein leinjiiniji.

¹³ Acaauru rarote

leenjiin calani ne,

neforacaa atanebanane rijijie.

Jana acaauru lelete,
enaacha cacha coritauruhane jaaneein ne.

Acaauru ujuaete,
aiha acano catu corane rijijieein
cacha cunaitaeraniha ne.

¹⁴ Jana acaauru ujuaae cajete
enaacha mituhe cacha cotaain,
nechu aansainiha beeuruha ne.

¹⁵ Enaachate
sonajaain jaaonaa
jerecuruhane jaun
cuhin sonajaain jaaore.

¹⁶ Amuuruhane jaaunrute
aansijiiniji cautijiaelanaala
niicha eruuri itajeeure.

¹⁷ Nii jaunte,
chabana caohacha ichaain,
raotojoein ichaonaa nainecurene.

¹⁸ Nii chabana
acaauru casetecarichaain
Cana Coaunerane que
coacuhin casihuruhi,”
naain ne laenanohineein Cana Coaunera
Quiricha cuhane.

¹⁹ Nete satiin nii rauhi aitoonjoan tonoraain
nenacauru netonai, osaaonaneein neeuruhane
coitucuhin neeuruhane coina aitoa nii rauhine
coitucuhacache. Aihane jaun cacha coujuhin
coaraa Cana Coaunerane bana, nerinaain nii que
tonaain erenaa nainei.

²⁰ Nii jaun coatiha rauhi tonoraain necaauru
nihanatiin, nii rauhi tonoraauruhane coreniha
acaauru osa caje ichoteratenajarinaain
Cana Coaunera, nii rauhi, esinae rauhijiriin

osaaocaachene coitucunaa coinaacha nelatihane jaun.

Esenetaacachene aina cuaainchate nichoterichaacheein

²¹⁻²² Nete laen, inae ena nii rauhi colane cana ichoteraterichaaaine coitucuerate Cana Coaunera. Niite coitucunaa nainichaache, nii rauhi aina nere beracuru *profetacuru* laenanohi ereretaain coaraain. Leinjiin Jesocurisito esenetaacachene aina cuaainchate naine, cana osa caje cana ichoteratiha Cana Coaunerane. Nii rijijieein techu, satiin esenetaain nenacaauru netonai ichoteratereein.

²³ Satiin osa que nesarucuruhane jaunte, Cana ichoteraneein niha Cana Coaunerane saijieein que jaolequiin neeure.

²⁴ Nete jataain cana belaitohane jaun, Jesocurisito aina cuaain inara ichoterate core colane Cana Coaunera. Coatiha rai caohacha ichaain neeichene jaun, inara ichoteratihei Cana Coaunera.

²⁵ Nitohaneein jeriha Cana Coaunerane jaunte ohelu Jesocurisito, rai coichana aina cuaain cana osa aninoaain, cana que suujua acatena nainihane coina. Nechu queecha jaequiin nihacachene corenihachate, cha ujuaihonelanaala nena rijijieein cana teein cana coaraane coitucuerate Cana Coaunera,

²⁶ esinae rauhijiriin luhecotariin cha coetana inaenihane jaun. Enate esinae rauhijiriin caohacha ichaain, canaacha ichai ujuaihoneein nena caje satiin Jesocurisito esenetaeranichaachene ichoteratihane coarate.

²⁷ Nitohanihane jaun, coatiha chaelai que nelatihei Cana Coaunera coitucuhin rai caohacha ichaa nocoetiin necoasitaa cachane. Nii necohasitanajate, caohacha nainejeein nitaje. Aihane jaun coatiha nii rauhi tonoraane coreniha, osa caje nichoteein nihei chuni cacha. Nechu Cana Coaunera esenetaane corenihate nichoteein ne cacha.

²⁸ Nitohaneente, nii rauhi tonoraain nihacachene, cana ichoteraterichaaine coina aitelanaala esenetaacachene coreniha osaaocaachene caje cana ichoteratihane coina aitoha Cana Coaunera coitucuhacache inae.

²⁹ Leinjiin Jorioocuruhacha Coauneraneeinna niha Cana Coaunera. Tana satiin lauri lauri nenacaauru cachaauru netonai Coauneraneein nihane. Aihanete ne. Satiin lauri lauri nenacaauru netonai Coauneraneeinte ne Cana Coaunera.

³⁰ Coatiha nihei nii baiha chuni Coaunera. Acate rai jaberoco macohi cari saeratelanaala neein esenetaeraaurune maajein ichoterateraneein ne.

³¹ Nitohanihane jaunna, nii canaacha esenetai esenetaacachene jaun, inae chaque nelateniha nii rauhi. Coatiha aihei. Nii ainate esinae rauhijiriin nelatiha nii rauhine que aitocoaache.

4

Cana Coaunera esenetaa Abaraaunne que ere-naa

¹ Nitohanihane jaun, tonarihacache cana foeratera inoaensi Abaraaun que.

² Esinae rauhijiriin caohacha ichaane coreniha, osa caje colunohineein nena raane rijijieein teein raa Cana Coauneranete laen caohachare caohacha icharanihane que aitoha Abaraaunne.

Nete neniha leinjiinniji caohacha icharane jaun, caohacha icharanihane que aitoha cachane rautaene Cana Coaunera.

³ Nitohanihane quete: “Esenetaa Abaraaunne jaunte, osa caje colunohineein nenea raane rijijieein teein rae Cana Coaunera” naain laenanohineein ne Cana Coaunera Quiricha cuhane.

⁴ Chunocoha amihaneein nihane jana, rai coreteraa nii rai namihaneeonne, coatiha que nirijieein joareein coreniha belaiha rai tihei nii coretera. Nii rai namihaneeon coretihane jaante, nii namihaneeon cainaeraniha rai tenojoi ne.

⁵ Nete laen Cana Coauneraacha que jaaequiin neein esenetaera, nii esenetaaneecha coreniha osa caje colunohineein nenea raane rijijieein teein rae Cana Coaunera, niicha ichai coreniha rai cha chaain neeuruhane que airijiin.

⁶ Nitohaneein osaaocane nihanatiin, esenetaain niha cachane, osa caje coulunohineein nenea neein teein raa Cana Coaunerane quete:

⁷ “Rachoojoeinte neeure,
baaso ichajeein osa que nesarucuruhane nihanatiin,

osa caje coulunohineein
nenaaneein teein
Cana Coauneraacha ranojoinunri.

⁸ Rachoojoeinte ne,
nii nichotenaa cacha,
rai nosa coreniha
casetecaenerichaain Cana Coaunerane jaun,”
naain niha erenaane rijitoejin aitelu cana inoaensi Rabiri amure.

⁹ Rai jaberoco macohi cari saerateeurera *circuncidocuru* raaicha aitenihanena, nirijieein rai

jaberoco cari saeratelanaala nenacaauru raine maajein niritiin niha nii erenaa. Inae acaihaniji que esenetaaneecha coreniha osa caje coulunohineein nena raane rijijieein tein Abaraaun raa Cana Coaunerane coitucuhacache raotojoein.

¹⁰ Chatohaneein niha Abaraaunne jana osa caje coulunohineein nena raane rijijieein raelu Cana Coaunera. Inae rai jaberoco macohi cari saeratein nihane janana osa caje colunohineein neaneein tein raalu Cana Coaunera. Coatiha aihei. Jaiti rai jaberoco macohi cari saeratenihane janate raelu Cana Coaunera.

¹¹ Inae nitohaneein osa caje colunohineein nena raane rijijieein tein raa Cana Coaunerane baihate laen, nii cojunacanu que rai jaberoco macohi cari saeratelun Abaraaun. Nitohanihane jaunte, satiin rai jaberoco macohi cari saeratelanaala neein, osa caje colunohineein nena rijijieein neeururichaaaine esenetaeraauru netonai inacaneein ne nii Abaraaun. Nii rijijieein techu, nii esenetaauruhane coreniha osa caje coulunohineein nena raane rijijieein ranajae Cana Coaunera.

¹² Jerichanejein techu, jaiti rai jaberoco macohi cari saeratein nelanaala, esenetaalu Abaraaunne rijijieein neein esenetaeraauru cachaauru inacaneein ne nii Abaraaun. Nii rijijieein techu, jaberoco macohi cari saeratein neein, nii aihalune rijijieein esenetaeraauru netonai inacaneein ne nii Abaraaun.

Esenetaacachene aina cuaainte, cana rai naitoonjoa terein Cana Coaunera.

¹³ Cana Coaunerate Abaraaun rai aitelu, rai nefoerateeuru aina nirijieein core colane acaauru rai chauratane tihane, neroraneein neeruhane coina. Coatiha, Moisesa rai rauhi tonoraain niha Abaraaunne jaun, nii rai chauratane tihane coina aitohilu Cana Coaunera. Nechu esenetaane jaunte, nii rai chauratane tihane coina aitiin, osa caje coulunohineein nenea raane rijijieein teein raelu.

¹⁴ Nii rauhi tonoraeraauru, nii Cana Coauneracha tenaa jerei raeranuneein neeruhane jana nihane, coatiha chaque nelateein nerihei nii canaacha esenetai. Inacojoeinte esenetarichaache, nii tihane coina aitohalu Cana Coaunerane jaan nihanatiin cana rainein nerihei.

¹⁵ Nii rauhite cha ujuaihonnein caseteco coaracaachene coina nenaaneein ne. Nii niha rauhine colane nerihei cha ujuaihonnein caseteco coaraane rai nei.

¹⁶ Nii jaunte satiin nii rai nefoerateeuru aina Abaraaun rai niicha teeni tiha core colane esenetaauruhane aina cuaaine coina aitelu Cana Coaunera. Aihane jaun, coatiha nii rauhi tonoraeraauru raaicha nii tihane coina aitohilu Cana Coaunera. Acate esenetaalu Abaraaunne rijijieein, satiin esenetaeraauru rainein nenea ne. Nitohanein esenetaane jaunte, satiin cana inacaneein ne Abaraaun.

¹⁷ Rai Quiricha Inoainsi cuhane: “Canune, arajii lauri lauri nenacaauru cachaauru inacaneein ii tereeunni” naain rai aitohalu Cana Coaunerane rijijieeinte, nii Abaraauncha esenetai Cana Coaunera, onacaauru rai ichaonaa teein, jaiti coaunanojoinelanaala nenea, naaonjoainuri

Coauneraneein nenea ne.

¹⁸ Inae calaohirichaaanne esenetaeniha Abaraaunne janate: “Arajii lauri lauri nenacaauru cachaauru inacaneeinte neriquiincha” naa rai Cana Coaunerane esenetaain acaacha cohajihane jaunte, acaauru inacaneein ne Abaraaun, “Caa jeeonihate cuurureein ii nefoerateeurura” naain que arasijie coarateein rai aitohalu Cana Coaunerane rijijieein.

¹⁹ Inae lefasha jaanacaneelalajeein ichaohane jaun, inae rai comasai Sara aina jiniiquiin biinaaneein, leinjiiniji canaanai sirilanaala ooruhane rai neuru saijieeinte, nii rai aitoha Cana Coaunerane esenetaane jianenelu Abaraaun.

²⁰⁻²¹ Nitohaneeinte, esenetaane jianena coacuelanaala, jelai amuritoheriin esinae rauhijiriin nii rai naitoonjoan icharihani Cana Coaunerane esenetaane jaun, Cana Coaunera corojeein, acaacha cohajeein nelu Abaraaun.

²² Nitohaneein esenetaane jaunte, osa caje coulucohin raelu Cana Coaunera.

²³ Coatiha nii esenetaa Abaraaunne jaun, leinjiin acaacha raane coina aitiin laenaeratiheilu Cana Coaunera,

²⁴⁻²⁵ cana netonai quete aitiin laenaeratelu. Nii jaunte, cana netonai esenetaacachene jaun, cana colucohin cana netonai rae Cana Coaunera. Satiin cana osa coreniha cana coreenraniha ohalu. Cana osa ujuihoneein nenea caje cana mitaeranu que Cana Curuanaa Jesocurisitone esenetaacachene jaunte, cana netonai rae Cana Coaunera.

Inae cha ujuaihoneein nihaacache.

¹ Aihane jaunte, esenetaacachene coreniha Jesocurisito aina cuaain inae cha ujuaihonelanaala Cana Coanera aina raotojoein nihacache.

² Nii Jesocurisito esenetaacachene aina cuaainte, cana coroatajane Cana Coanera. Nii ainate cana suujua letono ichana coacuelanaala rachoojihacache, rai Cojoanonaa que nerichaacheeinne cohajeein.

³ Coatiha acaacha nihei. Nii rijijieein techu, necairichanaa coaracaachene nihanatiin rachoojoein nihacache, nii necairichanaa aina cuaain jelai amuritoheriin laraajiin itolere abaantaain nihacachene coitucuhacachene jaun.

⁴ Nii necairichanaa abaantaain laraajiin ne-naate, inae esinae rauhijiriin ijiin neein canaacha cohajei cohana nainerichaacheein.

⁵ Nii canaacha cojoai coatiha inacojoein co-hahaacache, rai Suujue cana rai niicha tei aina cuaain jataain cana belaiha Cana Coaunerane jaan nihane jaun.

⁶ Nitohaneeinte, cana osa caje nichotenaa nainelanaala nihacachene jana, inae cojoinaca que turuhane jana, cana baaso icharanichaachene coreenraniha ohelu Jesocurisito.

⁷ Coatiha nerihei chuni, leeocho cacha baaso ichara coreenraniha nesohin nijioaenrateein nei. Niheichu caohacha ichara cacha coreenraniha nihanatiin nesohin nijioaeratenaa nainihe chuni. Coaraain aihane nihane chachu jerihane, leinjiin caohacha ichara cacha coreenraniha nesohin nijioaenratere chuni.

⁸ Nete jataain cana belaitohane coaratiha, cana osa coreniha oha rai Calaohi Jesocurisitone coina letoaelu Cana Coaunera.

⁹ Inae nitohaneein cana osa coreniha ohalu Jesocurisitone jaun, inae cha ujuaihonelanaala nihacachene jaunte, nii amuritoheriin aina cuaain caseteco caje nichoterichaacheein.

¹⁰ Nitohaneein jaiti que nejeratenaaneein nihacachene jana ohalu rai Calaohine aina cuaain, aina raotojoein jiniiquiin nihacachene coina ichaalune jaun techu, nii amuritoheriin cana ichoteratereein Cana Coaunera, inae cana que suujua acatihane jaun.

¹¹ Coatiha niicha nijihe. Rai Calaohi Jesocurisito aina cuaainte, Cana Coaunera coroaecaache. Nii Curisito, Cana Coaunera que nejeratenaaneein nihacachene caje, aina jiniiquiin raotojoein cana teraneein nena nihane jaun.

Adaan aina Jesocurisito

¹² Nii rijijieein techu, leinjiin cache caje nunuhetein caa chauratane que turuhin nelu osa, cache itajeranu que. Nii cache itajeranu onaate satiin cachaauru lomohelu, osa que nesarucuruha satiine jaun.

¹³ Nitohaneeinte jaiti neniha Moisesa rai rauhine jana, inae nii ajiniha nesilu chauratane que osa. Coatiha niqoi coitucueraailu nii osa, jaiti neniha nii rauhine jaun.

¹⁴ Nii jaunte nihalu Adaane caje coauneein nihalu Moisesane que tiaaajoaain osa que nesarucuruhane jaun, ohin nitaje rai neurelu satiin

cachaauru. Coatiha niqui, leinjiin rauhi tonoraain neeurenihane coreniha osa que nesaruhin neeuruhilu aiha Adaane rijijieein. Charijieein teeinti, nii jaurianejeein nena Adaan- jauriaanejeein osa raain nelu, nii rijijieein techu, nii Adaan amurijiriin nena canaacha cohajei- leinjiin cache ichaonaa turuaain nelu.

¹⁵ Nete nii Adaancha ichai nii chaque nelateein nedae ne, amurijiriin jataain nelatiha nii cana belaiha cana rai Cana Coauneraacha teine jaun. Nitohaneeinte baaso ichaa leinjiin cachane coreniha, satiin osa que nesaruhin nitajenaneein neeurelu satiin cachaauru niqui. Nete core colane cana belaiha cana rai leinjiin Jesocurisito aina cuaain Cana Coaunera tenojoi, nii amurijiriin nelateein, satiin cachaauru rai caohacha ichaeraneein ne.

¹⁶ Nii naosatiha leinjiin Adaane jaan, coatiha chaque nelateein nedaai, nii cana belaiha Cana Coaunerane jaan aina cuaain. Nii jaunte niqui, leinjiin cache osa coreniha, satiin caseteco coaracuruhane rai neeurelu cachaauru. Nete nii cana rai niicha tei aina cuaain, nosa que namuritiin niha cachane nihanatiin, inae nii ujuaihoneein neeurenihane cachaaurune coina aitelu Cana Coaunera.

¹⁷ Nitohaneein leinjiin cache coreniha, cachaauru que niicha ichana nainei ichaain satiin cachaauru itajiha nii onaane jaunte, nii amurijiriin niicha ichana nainei ichacurureein, jataain acauru belaitohane jaun, Jesocurisito aina cuaain enachasine ichaonaa que ichaohin neeuruha nii core colane osa caje Cana Coaunera roconojoinunru cachaaurune coina.

18 Charijieein teeinti, osa que nesaruha Adaane coreniha satiin cachaauru caseteco coaracuruhane rai neeurelu. Nii rijijieein techu, caseteco coaracuruhane rai neeuruha cachaaurune jana, niicha ichai aina cuaain, jianacoon osa caje cacha rocoheranu ichaonaa uhaain turuhelu Jesocurisito.

19 Nitohaneeinte erenaa tonorae niha Adaneecha coreniha arajii cachaauru osa que nesarucurelu. Nii rijijieein techu, erenaa tonoraain niha leinjiin cachane coreniha, jianacoon neeureein cha ujuaihonelanaala arajii cachaauru.

20 Moisesa rai rauhite niqui, osa que nesaruhane coitucuhin jianiha cachane coina nenaanelu. Nete nii saiijieein aina jelai amuritoheriin osa que namuritocurelu cachaauru. Nete nitohanein jataain osa que namuritocuruha cachaaurune jana, jelai amuritoheriin jataain cachaauru belaitohane coarate cana que Cana Coaunera.

21 Charijieein teeinti cachaauru lomohin ne osa, cachaauru atinaain itajihane coina. Nii rijijieein techu itolereneein cachaauru lomoritin ne, nii osa caje cacha mitaeranu que cacha belaitohane jaan Jesocurisito aina cuaain ichaonaa satonohe-lanaala nena Cana Coaunera tenojoin.

6

*Osa coreniha onaaneein nihacachene nihanati-
inte, Jesocurisito coreniha ichaorichaacheein.*

¹ Aihane jaun chajana icharihakache. Osa que nesarujueeinna ichaorichaache, jelai amuritoheriin cana belaiha Cana Coaunerane coina.

² Aihei jerihane. Inasiina inae osa jianeein ichaonaa saijieein, nacoauneein osa que nesaru-jueein ichaorichaache.

³ Tana inae cana baotisaauruhane aina cuaain, aina jiniiquiin o caje ichanaalu Jesocurisitone rijijieein inae nihacachene coitucuhichene.

⁴ Nitohaneente Jesocurisito aina jiniiquiin cana jaberoco conauteraneein ne cana baotisaauruhane jaan. Aina ohin, nii o caje ichatihalu, jataain itolere niicha ichana nainei ichaain Cana Coaunerane rijijieein, cana netonai nii onaa rijijieein nena caje enachasine ichaonaa que ichaohacachene coina.

⁵ Aihane jaun inae aina jiniiquiin onaa rijijieein nihacachene jaunte, o caje ichanaain nihalune rijijieein cana netonai aina jiniiquiin cana o caje ichanaain nerichaacheein.

⁶ Nii jauriaanejeein cana ichao que ichaohacachelune jaante, inae Jesocurisito aina jiniiquiin coroso que tenojoineein itajenojoi nelu. Nii cana ichao rijijieein ichaohin naosatenaanaja itajeno-joeein nihane jaun, inae nainiheii cana saruha osane rijitoojeein nacoauneein neosatihajeein nihacachene.

⁷ Leinjiin cacha inae ohane, inae nacoauneein naosatenaa nainiheii.

⁸ Nii rijijieein techu inae Jesocurisito aina on-aaneein cana jaberoco tihacachelune jaun, aina jiniiquiin ichaorichaacheeine cohajihacache.

⁹ Chaen techu, inae onaa caje ichanaalune jaun inae nacoauneein ohenerihani Jesocurisitone coitucuhacache, inae aina chachana naineniha onaane jaun.

¹⁰ Nii ohalu Jesocurisitonete, osa itajeranu que lesajeeincha ailu, inae chabana nacoauneein ohenihane coina. Nete laen inae enene, Cana Coaunera rai ichaonaa que ichoae.

¹¹ Nii rijijieein techu, inara netonai osa coreniha onaaneein inara jaberoco teein, Cana Coaunera rai ichaonaa que Jesocurisito aina jiniiquiin ichaohichene caohachae.

¹² Aihane jaun jiaonriha nenacaeneein inara jaberoco ohane rai nenea amuritonaa jeriha osane rijitjoeein, inara jaberocohacha jerei ichaain neeichene.

¹³ Jiaonriha inara jaberoco aina cuaain niicha jerei baaso ichaa osane coina, rai inara jaberoco teein neeichene. Nitohaneein nenea coacuelanaala, ohin caje ichanaain ainaa rijijieein, Cana Coaunera rai inara jaberoco teeuchete, coujuriu Cana Coaunera rai caohacha ichaeraneein neeiche.

¹⁴ Nitohaneein neeichene, coatiha inae inara amuritonaa nainerinaain osa, inae Moisesa rai rauhi aina nelanaala, inara belaiha Cana Coaunerane jaancha aina neeichene jaun.

Jaiti osa aina ichaonaa bana

¹⁵ Nitohanihane jaun chatohanerihacache. Inae Moisesa rai rauhi aina nelanaala, cana belaiha Cana Coaunerane jaan aina nenea jaunna, osa que naosatihajeein ichaorichaache. Coatiha aihei. Nainihe nitohaneein ichaohacachene.

¹⁶ Inarate raotojoeein leinjiin fatoroon letononeein rai niicha jerei ichaquichene coina aina cuhin neeichene, leinjiin acaacha letononeein rai nere tonoraain neeichene

coitucuhiche. Nii rijijieein osa letononeein nenea jeriquichenete, ohin nitajeeichene rai neriquicheein. Jana Cana Coaunera esenetaain, Aca jerihane rijijieein neeichene coina ichohichenete, rauhijiriin ichaonaa esine que ichaoriquicheein.

¹⁷ Nete jataain caohacha ichae Cana Coaunera, inae inara jauriaa osaacha sacurejetocoichene jianein, inae inara suujua aina cuaritaain inara relaacaanune jaan tonoraain acaacha esenetaain neeichene jaun.

¹⁸ Nitohaneeinte osa letononeein neeichene caje, inae jianacoon neein rauhijiriin ichaonaa esine que ichaonaa tera letononeein ichaohichene coina neeiche.

¹⁹ Aitoha joaereein cachane rijitoeine caa inara rai beebejeeun, jaiti joaereein cacha rijijieein neeichene jaun coitucunaa nainesineichene coataa. Charijieein teinti inara jaberoco teeichelu nii baaso icharaneein nenaana rai, aina cuaain baaso ichaane coina, nii rijijieein chu nii inara jaberoco teeuche nii caohacha ichaera rai, aina cuaain caohacha ichaane coina.

²⁰ Jaiti osa letononeein neeichene bana, coatiha nii rauhijiriin ichaonaa esine rai cha chaeranein ichaoheeichelu.

²¹ Nete inara ichao rai caohachanu erunaa naineneichulune jaun, ohin nitajeeichene coinaacha inara sarueranihalu nii baasone jaun, inae enene taolu inara ichao coejeein ichaohiche.

²² Nete laen inae enene, inae nii inara osa letononeein neeichene caje jianacoon neein, jeriha Cana Coaunerane rijijieein inaraacha ichai ichaain neeichene coina jatoroain neeiche. Niite

laen jataain inara caohachanu que ichaquiche, Cana Coaunera que banijiaain nenea ichaonaa que ichaoha aaichene jaun, chabana satonoe-lanaala nenea ichaonaa rariquicheein.

²³ Nii inara osa inaraacha sacuhite, nechuhite inara rai onaa teein, inara itajeranu que nelu. Nete laen, nii ena inara belaiha Cana Coaunera tenojohin, ichaonaa sanaacharanejeein cana Curuanaa Jesocurisito aina jiniiquiin ichaohichene teraneein nereein.

7

Inae nisirihateein nihane aiha cachane rijijiei que erenaa

¹ Canejeraauru, inarate raotojoeein Moisesa rai rauhi coitucuhin neeiche. Nii jaunte nii rauhi, jaiti ichaoha cachane tonohanau rai nelatejee-cane coitucuhiche raotojoeein.

² Coaracuche nachuhinti, nii rauhi, leinjiin ene nisirihateein nihane, oha nii lanane reeintiaa-jeein ainaacha ichaohane coina aitohane. Nete inae oha nii lanane, inae nii rauhi lanaacha aina ichaohane coina aitohane caje jianacoo ne nii ene.

³ Nitohanihane jaunte niqui, jaiti ichaoha rai lanane tonohanau, leeocha quicha aina niicha jerei ichaane, osa que nesarurichainne que aite nii rauhi. Nete inae oha nii lanane, inae leeocha quicha raane nihanatiin osa que nesaruha aihane que aitene nii rauhi.

⁴ Nii rijijieein techu inara netonai inae Jesocurisito o aina cuaain rauhi caje nichoteeichene jaun, inae inara aina cha chana nainene nii

rauhi. Nitohaneeinte inae nii o caje ichanaai nena Jesocurisito raineen neeiche. Inae nitohanihane jaunte, jataain Cana Coaunera notaracae rai jataain nelateinneen ne cana ichao.

⁵ Jaiti joareein cacha rijijieein naosatihajeein ichaohacachene banate, cana jaberoco aina cuaain baaso coacuhi baasohacha ichajeein nihacachene jaun, inae ohin nitajihacachene rai nihacachene coaratiha cana quene coinaacha nelatein nelu Moisesa rai rauhi.

⁶ Nete laen inae ena aitoa rauhine tonoraain naitoonjoaacha ichajeein nihacachene itajeein jianichaache. Inae colane jianacoon neein, Cana Coauneraacha jerei ichajeein, rai Suujue tenojoi ichaonaa que ichaohacache, raujiaain inoanlu rauhi laenanohineein nena tonoraain ichaohacachene jianein.

Moisesa rai rauhi colane osa coitucuhaacache.

⁷ Nitohanihane jaunna osa que cana saruhane coina nihalu rauhine que aitorichaache. Aihei, coatiha osa que cana saruhi Moisesa rai rauhi. Nihalu nii rauhine colane, coatiha “Naaonjoaite osa ne” naain coitucurihaanulu. Niheichu: “Jionriha chamute cachacha sirii jereein coaraain que necoelaaine,” naain biha nii rauhine colane, coatiha chabana nii coitucurihaan.

⁸ Nete nii rauhi aina cuaain nelararajiaain, nechuhitolere baaso coacuhin aca jerihane rijijieein ichacaunne coina canu sarue nii osa. Nii rauhi colane nerihei naosatein nihane coitucuhin nei.

⁹ Nii jaunna jaiti neniha rauhine jana, “Caohachainne ichaon,” narejetoonu. Nete, inae

niha nii rauhine aina cuaain canu ichao coara-caaunne jana, ohin nitajenaaneein niha canu ichaone coitucuunlu.

¹⁰⁻¹¹ Nitohaneeinte, canu rai ichaonaa telanaala, ohin nitajihanune coina, cacha itajera rai canu te osa, nii rauhi aina cuaain nelararajiaain canu coritaain canu itajihane coina.

¹² Nii inara rai aitocooaunne rijjijeeinte, nii rauhi leinjiin acaneein ne. Chaen nii rauhi naitoonjoante casajenelanaala jataain caohachaneein nena ne.

¹³ Nitohanihane jaunna, nii caohacha ichara canu ichao itajeriha. Coatiha aihei. Nii osa te, esinae rauhijiriin osa nihane coaratiha canu quene coina caohachaneein nena rauhi aina cuaain canu atinaain canu itajelu. Nitohaneeinte jataain banejelanaala baasoniha naosatenaane coitucuerate canu que nii rauhi.

¹⁴ Raotojoeinte Cana Coaunera tenojoinnein niha niicha tei rauhine coitucuhacache niqui, nete canu jaberoco, osa letononein nihanune jaun, itolere bana baaso ichaaun.

¹⁵ Chanuchainti nitohaneein neeun. Coatiha canuhacha ichai coitucuhin ichahaaun. Nena laen, enaacha canuhacha ichana nainihei ichaaun.

¹⁶ Nii canuhacha ichana jerihe ichacaaunnena laen, aina cuaain jataain caohacha icharaniha nii rauhine coitucureeun.

¹⁷ Nitohanihane coatiha canu raajenihane ichahaaun, canu jaberoco cuhane nena osate nii ichae.

¹⁸ Nii joaenreein cacha rijjijeein osaaotohanune

jaunte, canu jaberoco cuhane neniha caohachane jaun, caohacha ichana jerichaaunne nihanatiin ichana nainesineeun.

¹⁹ Nii jaunne caohacha canuhacha ichana jerei ichaelanaala, baaso canuhacha ichana jerihe i chaaun.

²⁰ Nitohaneein canuhacha ichana jerihe i chaaunne, coatiha canu inae nii ichahaaun. Nii osa canu suujueniha nenaate ichae.

²¹ Nii ainane caohacha ichana jerichaaunne nihanatiin, itolere bana baaso nejesinaacha ichaaunne que inae naihaaun.

²² Canu suujua cuhanena niqui Cana Coaunera rai nii rauhi rautatoon.

²³ Nete canu suujua cuhane ne canu rai caohacha coaaucaaunne caohatera. Acate nii osa rai rauhineein canu suujua cuhane neein baaso ichacaaunne coina canu suujua sarueraneein ne.

²⁴ Cairichaaajoaanu nohane. Chajana nohane, nii canu suujua siriha onaane caje, jelai caje canu suujua rocore.

²⁵ Cana Coaunera canuhacha coroaajte, rai Calaohi Jesocurisito aina cuaain nainere, nii caje canu rocohin nihane. Nete jaiti joaereein cacha rijijieein nihanune jaun, jaiti canu rohecae osa. Inae satononejeeine Cana Coaunera rai rauhi tonoraain nihanune coina aitoon.

8

Jerihä Cana Coaunera Suujuene rijijieein ichaohacachene

¹ Nitohanihane jaun coatiha inae caseteconein neeururinaain leinjiinniji Jesocurisito

cachaneein Aca jerihane rijijieein aina ichaonacaauru.

² Nitohaneeinte Cana Coaunera Suujue rai rauhi, Jesocurisito aina cuaain cana rai ichaonaa tera, cana atinaain cana itajihane rai niha osa rai rauhine caje cana rocoeraneein ne.

³ Rai nichaohacha sacuhin satiin osaaotooruha cachaaurune jaun acaauru aina cha ichana naineniha Moisesa rai Cana Coaunera tenojoin rauhine janate, Cana Coaunera laen nii Moisesa rai rauhicha ichana nainesiheilu ichaelu. Nii icharaanu quete leinjiin cacha rijijieein nenea rai Calaohi letoaain nelu Cana Coaunera. Nitohaneeinte turuhin joaenreein cacha osaaona rijijieein, satiin cana osa amuritiin coreniha ohelu cana amute cacha rijijieein Jesocurisito.

⁴ Nitohaneeinte ichaelu Cana Coaunera, satiin cana nii aitoa rauhine rijijieein tonoraain niha-cachene, joaereein cacha rijijieein naosatihajeein ichaohacachene jianein, jeriha rai Suujuene rijijieein ichaonaa coina.

⁵ Joaereein cacha osaaona rijijieein ichaonacaauru cachaaurute, joaereein suujua letonohacha ichajeein queecha coacuhin ichaaore. Nete laen jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein ichaonacaauru, Cana Coaunera Suujue jerenohicha que coacuhin ichaaore.

⁶ Nechu jeriha cana suujuane rijijieein coaacaanete, ohin nitajihacane coina aihaca. Nete jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein coaacane laen, jataain raotojoein ichaonaanaja que ichaohacane coina aihacache.

⁷ Nii jeriha suujuane rijijieein coacuhin

ichaonacaauru cachaaaurute, Cana Coaunera que nejeratenaaneein ichaaore, jeriha rai Suujuene rijijieein nenea jerelanaala, niheichu tonorana jerecurenihane jaun.

⁸ Nii jaun jeriha osane rijijieein coacuhin ichaonacaauru cachaaaurute, Cana Coauneraacha jerei ichana nainecurene.

⁹ Nete laen inara, nitohaneein coacuhin ichoaelanaala, inae jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein coacuhin ichaohiche. Aihachu esinae rauhijiriin inara suujueniha niha Cana Coaunera Suujuene. Suujueniha Jesocurisito Suujue sirilanaala nenea cacha, coatiha Jesocurisito cachanihei.

¹⁰ Nete inara suujueniha niha Jesocurisito Suujuene, inara rai ichaonaa tiha aicheein Cana Coaunera, inara osa coreniha inae ohin nitajeeichene rai neeichene jana, nii caje inara ichoterateein nihalune jaun.

¹¹ Nitohaneein inara suujueniha ichaoha nii o caje Jesocurisito ichateralu Cana Coaunera Suujunete, nii jeelai Jesocurisito ichateralu ohin nitajeeichene rai neeichene caje inara ichateein inara rai ena nenea ichaonaa tereein nii Cana Coaunera Suujue inara suujueniha nenea.

¹² Aihane jaun coatiha cana letoaa cana suujuane rijijieein, leeochoaauru osaaonaneein nenacaauru cachaauru ichao rijijieein ichaohacachene coina letononeein nihaacacheta canejeraauru.

¹³ Nitohaneein osaaona cacha rijijieein coacuhin ichaohichenete, ohichene bana nitajeriquicheein. Nete laen Cana Coaunera

Suujue aina cuaain, nii baaso inaraacha coacuhi baaso itajeeichene, nitajenaacharanejeein nena ichaonaa que ichaoriquicheein.

¹⁴ Jeriha Cana Coaunera Suujuene rijijieein naitoonjoa ichajeein ichaonacaaurute, satiin Cana Coaunera calaohineein neure.

¹⁵ Nii Cana Coaunera Suujue inaraacha ranojoin coatiha coasinacai nihei, osa rene coaiten cacha amaeranenihane jaun. Acate esinae rauhijiriin Cana Coaunera Suujueneein rai calaohineein inara terane. Nii rai Suujue canaacha rai aina cuaainte, Cana Coaunera coaaucaachene nainein, “Ofa” naain coaaucaache.

¹⁶ Nii jeelai Cana Coaunera Suujuete, cana suujue aina jiniiquiin ne, inae Cana Coaunera calaohineein nihacachene bihacachene coina.

¹⁷ Nitohaneein rai calaohineein nihacachene jaunte, nii cana que niicha banihatei naitoonjoalu raeraneein nerichaacheein. Niite Jesocurisito aina jiniiquiin rarichaacheein, esinae rauhijiriin rai Cojoanona que nihacachene coreniha necairichaacachene.

Rai Cojoanona que turuhenu

¹⁸ Coatiha cha nihei, cau caa ena necairichaaecaachene jaan, cana rai caa baiha rai necaohacha niicha teeni aina teein coaracaane.

¹⁹ Itolere Cana Coaunera coaunanoinurute, coitucueratenoineturuha Cana Coaunera calaohineein nenacaarune que turuhane luhecaain cohaje.

²⁰⁻²¹ Nitohanialu cana necoauna, coaunanoinoneein nihalune baiha cojiotanohineein nihalune jaun. Coatiha sujuua caje coauneein

aca jerihane jaun nitohaneein niheilu. Cana Coaunera nitohaneein ichaane jaunte ailu. Nete osa que nesaruhin necairichanaa tabai que ichaohane caje mitanojoinerichaaaine cohaje itolere bana, jataain necaohachaaain jianacoon tenojoinecuruha Cana Coaunera calaohineein nenacaaurune que nenea nainiha acaentonaine coina.

²² Nitohaneeinte necairichaa canaanai cuna aina nebane rijijieein, enanetojoeein necairichaaeca nii Cana Coaunera coaunanojohne coitucuhacache.

²³ Coatiha acaacha necairichai. Cana rai ni-icha teeni ajiinchateranu que, rai Suujue tiha cana rai Cana Coaunerane saijieeinte, cananetonai necairichaacache. Nitohaneeinte, Cana jabero-roco netonai jataain mainajeein necairichae, inae rai calaohineein cana raain, ena nenea cana jaberoco tiha Cana Coaunerane que turuhane cohajeein.

²⁴ Nii canaacha cohajei corenihate, ichoteratenojohineein nihacache. Inae nii canaacha cohajei coaracaachene jananihane, coatiha inae coharihaacache.

²⁵ Nete nii Canaacha cohajei coaraenihacache jaitine jaun, itolere bana cana suujua corelanaala neein cohacaachene caohachae.

²⁶ Nii rijijieein techu, necairichaacachene nihanatiin, nii cana necairichanaja que cana coroatajane Cana Coaunera Suujue. Cana Coaunera bajaacachene nihanatiin, coatiha inaain bajahaacache. Nete nii rai Suujue cana rai niicha tei, cana rai Cana Coaunera bajae, canaacha coitucuhi ere-naa cuhane cuaain.

27 Nete itolere cachaauru suujua coitucuera-
neen nihane jaun, caje nii rai Suujue bajanojoi
coitucue Cana Coaunera, nii Cana Coaunera jer-
ihane rijijieein niicha ichaneni bajanaa jerecu-
ruha cachaaurune rijijieein bajaane jaun.

*Itolere laraajiha nocoetonacaauru amuritoera-
neeinte nihacache.*

28 Chaentechu rai cachaneein belaichaneein ne-
nacaauru rai, inae nitohaneein ichaane coina
coaausihalune rijijieein, itolere caohacha ichara-
neen niha Cana Coaunerane coitucuhacache.

29 Inae nii ajiniha caje coaauneein niicha coitu-
cuurite, rai nejeraneein teein raelu rai calaohi
Jesocurisito, tabaauru rai nocoalanein, tabaauru
baineein, naaonjoaain neeuruhane jana, Aca
acaauru inananein nihane coina.

30 Nii nunuhe caje coaauneein niicha
ranojoineein neenihurune maajeeinte cotijiaain,
niicha ichai ujuaihoneein neeuruhane caje
jianacoon mitanajaain rai Cojoanonaa que
neeuruhane coina tenajaen.

31 Tonarihacache jana nii que. Nitohaneein
cana cocooaeratera neein niha Cana Coaunerane
jaun, nerinaain chuni cana inasina nainera.

32 Cana coreniha oha rai Calaochine coina Cana
caje chunaelanaala teein nihalune jaunte, nii
amurijiriin rai Calaochi rai niicha teeni tereein,
Calaohi aina jiniiquii raacachene coina.

33 Nii jaun nerinaain chuni Cana Coauner-
aacha janijiin niicha ranojoinunru colurujue-
naa nainera, Cana Coaunera inae cha ujuai-
honeein neurenihane que aitiin jianacoon tena-
jaane jaun.

³⁴ Chajana acaauru casetecareein. Jesocurisi-tote cana coreniha ohin, nii caje ichanaain ena Cana Coaunera raotono nichajai que neein, cana coreniha bajaebajaje.

³⁵ Cha cana belaitoha Jesocurisitone jaan caje cana rocohin nere. Necairichanaa, caaintati ichaonaa que ichaohin, arinojooinein, mijitena, cajione que latejiojoiirin, onaa coasina, naaon-joaihunrina cana belaitoa Jesocurisitone jaan caje cana rocohin neraha.

³⁶ Nii quete:

“Ti corenihane saatiin ohacaanune coina jatoroain nihacaanu.

Carenero sooruhane coina soera rene amaa-ruhane rijijieeinte canacaanu teeure,”
naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha cuhane.

³⁷ Nete nitohanihane saijieein, nii cana belaitora aina cuaain, itolereneein nii cana amuritoro amuritiin nihacache.

³⁸⁻³⁹ Nii jaunna nenerihani nii cana belaitoha Cana Coaunerane jaan caje, cana rocoerane esenetaaun. Onaa, ichaonaa, aanjeraauru, moconajaera letonocuru, ena nena, cabaiha neenihu, dede, chauratane, leochaauru Cana Coaunera coaunanojooinein nenacaauru, naaonjoaihunri nainecururinaain, cana belaitoha Cana Coaunerane caje cana rocooruhane. Niite cana que coarateein coitucuerate Cana Coaunera, rai Calaohi cana Curuaanaa Jesocurisito aina cuaain.

9

Israelitacuru janiijinte raelu Cana Coaunera.

¹ Jesocurisito esenetaeraneein nihanune jaunne, inara que asilanaala esinae rauhijiriin caa aitoon. Coatiha nohaniha aitohaaun. Nii ichoae tacaainte, Cana Coaunera Suujue coitucueratenojoineein, esinae rauhijiriin nohanelanaala aitocooaunne coitucue canu suujua.

² Jataaine itolere bana inaderaaun. Itolere bante jataain cunae casuujua.

³ Canu araineein nenacaauru corenihane caseteconein nenea jereun, jelai teein Jesocurisito colane, nii coreniha nichotenaa nainecuruhane coina niqui.

⁴ Acaaurute niqui Israeli nefoerateneein neeuruhane jaun, rai calaohineein nenea rijijieein neeuruhane coina ranajae Cana Coaunera. Aca techu rai necaohacha jana acaauru aina neein, acaauru rai tonoraain neeuruhane coina Moisesa rai rauhi teein, ita taojiaain corojeein neeuruhane coina aitiin, cana rai niicha teenine maa-jeein belu.

⁵ Acaaurute cana foerateeurera inamaconein neeurelu. Acaauru caje nenaaneeinte cacha neein turuelu Mesihasi jeelai itolere Coaunera-neein nenea. Itolere bana acaniane coroaecuruhane satiin cachaauru. Nitohanemiin.

⁶ Coatiha Israeli rai ichaane coina naitoonjoan aninoaa Cana Coaunerane jaun, nitohanein caseteco coaracuruhane rai neeuruhi nii Israeli inamaconein nenacaauru. Esinae rauhijiriin Israeli inamaconein neureniha tabaaurune jaunte aihure.

⁷ Niheichu, Abaraaun inamaconein nenacaauru nihanatiin, coatiha Abaraaun inamaco esineneei

neuruhi tabaauru. Nii quete: “Ii inamaco esine-
neei neenihurute, Isacaacha caje nefoeratenaa
neein neeurureein,” naain Abaraaun rai belu
Cana Coaunera.

⁸ Niite chuni Cana Coaunera calaohineein ne-
naa naineniha nechu rai lauri coreniha cachane
coitucuerate cana que. Nii cana rai niicha teeni
bihane esenetaain coreniha rai calaohineein ne-
nacaarute laen esinae rauhijiriin rai calaohi esine
neein coitucunojoneein neeure.

⁹ Nii coinata: “Enene rijiu nacoauneein turuha-
nune janate, inae canaanai siricheein ii comasai
Sara,” naain Abaraaun rai niicha ichaneni belu
Cana Coaunera.

¹⁰ Nete acaachanejene. Coaracuche nachuhinti
coroatajaain, Rebeca aina cana foeratera
Isacaacha sirii rai calaohichuru, nii Isacaacha
que inacaain neuruhalu niquine.

¹¹⁻¹³ Nete jaiti nejanoa que telanaala, nihe-
ichu jaiti baaso aina caohacha ichaain neeurenihane
jana: “Rai inanate rai nocoala cachaneein
nereein,” naain acaauru neba Rebeca rai bihalu
Cana Coaunerane rijijieein neeurelu. Nitohaner-
ichaainne que techu: “Jacoboacha belaainne Esao
coiintereeuni,” naain ne laenanohineein Cana
Coaunera Quiricha cuhane. Nitohaneente inae
nunuhe caje coauneein coacuhin, chatohanei
ichaa cachane nihanatiin, niicha ichai coitucuhi
rijijieein, niicha janijiin raain nihane coina aito-
halune nainaelu Cana Coaunera.

¹⁴ Nitohanihane jaunna casajenetiin baaso
icharaniha Cana Coaunera berichaache. Aihei.
Coatiha niritiin erenaa nainihaacache.

¹⁵ Nitohanihane coinata:

“Canu suujua acatena jerichaaunne jaan quena casuujua acatereeunni.

Chaen nechu cairichaaajoaain canuhacha coana jerei, cairichaaajoaain coarareeunni,”

naain Moisesa rai belu Cana Coaunera.

¹⁶ Aihane jaun raa Cana Coaunerane coina chatohanineein nena jeriha cachane nihanatiin coatiha cha que nelatihei, cairichaaajoaain niicha coaraaicha raa Cana Coaunerane jaun.

¹⁷ Nitohanihane jaunte, Egipto curuaanaa rai: “Canune curuaanaaneein ii teeunlu, ii que canuhacha ichana nainei ichacaaunne, canunein nihanune coitucuuruha satiin chauratane sacutaain nenacaauru cachaurune coina,” naalu Cana Coaunerane jaan, laenanohineein ne rai Quiricha Inoaensi cuhane.

¹⁸ Nitohaneeinte cairichaaajoaain niicha coarana jerei cairichaaajoaain coarae Cana Coaunera. Jerichanejeein techu cairichaaajoaain niicha coarana jerihe coaraene cairichaaajoaain.

¹⁹ Nete chunocoha nainere: “Nitohanihane cha corenihana jana cha ujuaihoneein cache tere Cana Coaunera, niicha jerei ichaane jana, niha rai nii caohateein neine coaalanaala,” naain bajaane.

²⁰ Chaneeina nereeii, Cana Coauneraacha ichai que ereeine coina. Coaraaunachuhinti atane codarajoe jaera rai: “Chanuna catohaneein canu coaunaain neei,” naain jaera caje bajanaa naineriha.

²¹ Nii atane caje darohe janaa inaerate, aca ichana jerihane rijijieein ichana naine. Nii jee-lai atane cajete naine jataain rai nelateineein neeni, chaen raujiaain rai nelateneeni, naaon-joaain ichana naine.

²² Nechu cacha casetecana nainihane coitucuu-
ruhane coinete, niicha ichana nainei coarateein,
niicha casetecanohineein nitaje rai nenacaauru
abaantaain cohanajae Cana Coaunera.

²³ Nii aina cuaainte cairichaojoaain cana
coaraane jaun, jataain rai necaohacha coitucuhin
nihacachene coina, inae nii ajiniha cana
rai rucuhesihalune jaun, cana netonai rai
necaohacha sirichaneein nihacache.

²⁴ Nitohanihane jaunte tabaauru Jorioocuru
caje, tabaauru Jorioniheichuru caje, naaonjoaain
neinichaachene cotijiaain raain ne Cana
Coaunera.

²⁵ Nii quete,
“Canu cachanelanaala nenacaaurune,
inae canu cachaneein tein ranajareeunni.
Canuhacha belainohinelanaala nenacaaurune,
inae canuhacha belaaaneein tein
belaicheeunni.

²⁶ Jerichanejeein techu, taolu
‘Coatiha inara,
canu cacha niheeiche,’
naa Cana Coaunerane jaaun nenacaauru raite,
‘Ichaonaa Cana Coaunera calaohineein neeure,’
naaurureein,”
naain laenaclu rai Quiricha cuhane *profeta* Osi-
asi.

²⁷ Isaihasi netonai techu Israelitacuru que:
“Cucuana cuhane nena-
carene catuneji jeeoneeite niqui
nefaaurureein Israelitacuru.
Nete acaauru cautecuruhacha,
coroatajajeein ichoteratenojooineein neeurureein,
²⁸ inae nii aitohalune rijijieein,
satiin chauratane sacutaain

naitoonjoa icharihani
Cana Coaunerane jaun,”
naain belu Isaihasi.

²⁹ Nii ajiniha techu:

“Nirijieein
cana foerateracuru coarajeein
nihalu Cana Coaunerane
colanete,
aihalu
Comora aina Sodoma cocoaichacurune rijijieein
nerichaache,”
naain aitelu Isaihasi.

Jorioocuru aina ena nena Cana Coaunera Ere

³⁰ Tonarihacache jana nii que. Cana Coaunerate esenetaauruha Jorioniheichurune coreniha ichoteratenaajain nelu, nitohaneein nichoteeruhane coacuelanaala neeuruhane jana.

³¹ Nete laen Isaraelitacuru, Moisesa rai rauhi tonoraain nichotena coaucuruhane saijieein nainesihurene, nii aitoha rauhine jitariin tonorasihurenihane jaun.

³² Chanuna nichotena nainecurene. Esenetaauruhane coreniha nichotena nainecuruhane esenetaelanaala, niicha ichai coreniha nichotena coaucuruhane jaun. Nii jaunte nii lacurocuruhane coina tenojoi ajeri que lacurocure.

³³ “Leeinjiin ajerine teeun Sioon. Nii ajeri quete lacuroha cuurureein cachaauru. Nii jaunte nii ajeri que jaaequiin nena jaoleneein nenereein,”
naain Jesoso que aitiin laenanohineein ne Cana Coaunera Quiricha cuhane.

10

¹ Canejeraauru, nichotena nainecuruha Isaraelitacurune coinane, acaauru que jataain coacuhin Cana Coaunera bajanajacoon.

² Jataainte niqui jeriha Cana Coaunerane riji-jieein nena jerecure. Nete esinae rauhijiriin coitucuhin aihurenihane jaun nainecurene.

³ Cacha ichoterateraneein niha Cana Coaunerane coitucuhin esenetaaurenihane jaunte, niicha letoai esenetana coacuelanaala, rai suujua letonohacha sacuure raajenihane nichotena coacuhin.

⁴ Nii rauhi aitoonjoante nelatelu turuhalu Jesocurisitone que tiaajeein. Cajee coauneente laen nechu Jesocurisito queecha jaequuin esenetaauruhane coreniha niicha ichai ujuaihonnein neeuruhane cajee couluunojoneein neeure satiin esenetaeraauru.

⁵ Nicha bei rauhi tonoraain nihane coreniha nichotena coacuhin nei raite: “Leinjiiniji cautijiaelanaala caa rauhi tonoraain ichoai cachate, coreniha nichotereein,” naain laenaclu Moisesa.

⁶ Nete laen nii esenetaauruhane coreniha couluunojoneein nihane coina aitiin, “Chaa inicheein dedeeu, cajee Jesocurisito fauhane coina,” coa naain coaaucaache.

⁷ Niheichu, “Chaa onacaauru rene faureein ucuun Jesocurisito inaane coina,” coa naain coaaucaache.

⁸ “Nii erenaate inae ii rohan neein ii suujua, ii ujuaae, naaonjoaainunri cuhane ne,” naain ne laenanohineein. Caa erenaate esenetaain nenacaauru rai beratenojoneein nena ne. Nii quene caa inara relaacaanu.

⁹ Aihane jaun, cana Curuaanaa niha Jesocurisi-
tone coitucuhin que ereerejeein, ii suujua aina
cuaritaain o caje ichatihalu Cana Coaunerane es-
enetaainete nichoteriquiin.

¹⁰ Nitohaneeinte, cana suujua aina cuaritaain
esenetaain nihacache, couluunojoinnein
canaacha ichai ujuaihonnein nenea caje
nichoteein nihacachene coina. Jana cana
ujuaaete Jesocurisito coitucuhin inae
nichoterichaacheeinne jaan beraneein ne.

¹¹ Cana Coaunera Quiricha cuhanete: “Esinae
rauhijiriin icharihanine esenetaain acaacha co-
hajein nenea, coatiha inacojoein airinaain,”
naain ne laenanohineein.

¹² Coatihane jelau cachaneein neuruhi Jori-
oocuru aina Jorioniheichuru, leinjiin Curuaanaa-
satiin acaauru Curuaanaa neein- caje acaau-
ruhacha bajai teraneein nihane jaun.

¹³ Nii coinete: “Cana Curuaanaa coitucuhin que
ereerejeein ichaonacaaurute nichoteeurureein,”
naain aitelu.

¹⁴ Chasiina que ereereena nainecurure, coitu-
cuhin esenetaauruhane coalanaala. Niheichu
coitucuhin esenetana nainecuruhi, que acaauru
rai ereein nei aonacurenihane jaun. Niheichu ao-
nana nainecuruhi neniha acaauru rai beratenojoi
berane jaun.

¹⁵ Chasiina nere acaauru rai bera, niha
acaauru coroatajanein acaauru letoaeranune
coalanaala. “Jataainte caohate cana rene
turuuruha Ena nenea ichaonaa tera Jesocurisito
que erenaa turuaaurerane,” naain niha Cana
Coaunera Quiricha cuhanene rijijieein.

¹⁶ Nete satiinelanaa tabaauruhacha, ichoter-atenojoinen neerurichaaaine coina beratenojoin esenetaaure. Nii quete: “Curuanaa, cha ii beratenojoin canuhacha beebejei esenetae,” naelu Isaihasi.

¹⁷ Nii jaunte, nii canaacha aonai caje unaaneein ne nii canaacha esenetai. Jana nii canaacha aon-aite, Jesocurisito que aitiin beratenojoin ne.

¹⁸ Nena canu aitoon, acaauru rai beratenojoin aonacurenihane jaunna esenetaaureniha. Aihei jerihane, aonacuruhane saijieeinte esenetaaurene. Nii que te aitiin:

“Chauratane sacutaainte
amuhemujueein que ereereecure.

Nii jaunte itolerenein

chauratane sacutaain nenacaauru rene turuhe
nii erena,”

naain laenanohinein nelu Cana Coaunera
Quiricha cuhane.

¹⁹ Nii que jaiti nainacurenihane jaunnacha esenetaaureniha Israelitacuru. Aihei jerihane, nainacuruhanete ne. Jauriaanejeein acaauru rai:

“Canu cachanelanaala nenacaauru que

necoelaaichene coinane,

acaauru aina canuhacha ichaneni ichaain,
cha coitucunaa jerelanaala nenacaauru aina
nejerateeeichene coina ichareeunni,”

naain beratitha acaauru rai Cana Coaunerane jaun
belu Moisesa.

²⁰ Nii baihate:

“Chabana canu aina nena coacuelanaala ne-
nacaaurute,

canu aina neeurureein.

Chaen nechuu

canu coitucunaa coacuelanaala nenacaauru
 quene
 necoitucueratereeeunni”
 naain,
 21 “Itolere banane
 erenaa tonoraelanaala
 nechua aansaineein nenacaauru cachaauru
 cotijiaain cohajeeun,”
 naa Isaraelitacuru nichaanune que Cana
 Coaunerane belu Isaihasi.

11

Janijiin ranojoin nihalu Isaraelitacurune

¹ Nii quene canu aitoon. Rai cachaneein
 nenacaauru que jaolecohane jaunnacha aitoha
 Cana Coaunera. Coatiha aihei. Canuhetonaine
 Isaraelita neeun, Abaraaun ichoala Beenjamiin
 lauri caje nefoeratenaa nichaaunne jaun.

² Inoaenlu caje coauneeinte rai cachaneein
 neeuuha Isaraelitacurune coina ranajaain nelu
 Cana Coaunera. Nii jaun coatiha ena acaauru
 que jaolecohin nihei. Tana rai Quiricha inoaensi
 cuhane Isaraelitacuru que:

³ “Cana Coaunera, ichei *profetacuru* sohin jao-
 hinte ichei rorihuru- *altar* ranuusiin itajeeure.
 Leinjiin canuhachane jaiti ichaaojoeun. Canune
 maajeeinte inae sohin jaonaa jerecure,” naain
 Cana Coaunera bajaa Irihasine laenanohineein
 nihane coitucuhichene.

⁴ Nete niritohane jana: “Inae acaauru chosi
 Baal corojelanaala, caainsi oaraancaneein ne-
 nacaauru cachaauru jelai tihanu canu cachanu
 que,” naain tonorae Cana Coaunera.

⁵ Nii rijijieein techu, ena coroatajajeeincha neeure Isaraelitacuru nichaanune caotecuru, cairichaojoaauruhane jaun acaauru belaiha janijiin ranajaa Cana Coaunerane jaun.

⁶ Nitohaneein acaauru belaiha acaauru raa Cana Coaunerane jaun, coatiha rai caohacha ichacuruhane coreniha ranajaain nihei Cana Coaunera. Caohacha ichacuruhane coreniha ranojoinecuruhane, coatiha chanerihei cana belaitohane jaan cana rai Cana Coauneraacha tei.

⁷ Nii jaunte nirijieein rai suujua letonohacha ichajeein nichotenaa coaacuruhane jaun, nichoteurenereein Isaraelitacuru. Nete laen janijiin Cana Coaunera ranojoineein nenacaauru nichoteurureein. Jana leeochoaurute suujua letonohacha ichajeein neeuruhane jaun nichotenaa nainecurene.

⁸ Cana Coaunera Quiricha cuhane:
 “Cana Coaunerate
 niicha ichai coitucunaa
 nainecurenihane coina ichae.
 Nii jaunte enanetojoein
 cha coitucunaa nainelanaala neeure,
 nechu cha coarana nainecurenihane jaan que
 acaauru nota teein,
 cha aonana nainecurenihane jaan que
 acaauru irichotihane jaun,”
 naain laenanohineein nihane rijijieeinte aihure.

⁹ Rabiri netonai techu:
 “Ita taojiaain lenone jaain,
 lenonecuruhane jaan baaso ichaain
 osa que nesarucuruhane jaaneein neeinete
 caseteco coaracurumiin.

¹⁰ Acaauru nota nihanatiin conoeneeinete,

cha coarana nainelanaala
 baaso ichaain neeuruhane,
 chabana satonohelanaala
 caseteco coaracurumiin,”
 naain aitelu.

Nichoteeuruha Jorionihechurune jaan

¹¹ Canune aitoon. Nitohaneein baaso ichaain inae casetecanohineein neeuruhane jaunacha, inae caohachanainejeein jaoleneein neeuruha Jorioocuru. Aihei, coatiha caohacha nainejeein jaoleneein neeuruhi. Nenacaen tejian erena tonoraaureniha Jorioocurune aina cuaain, inae ichoteretenojineein neeurureein Jorioniheichuru netonai. Nitohaneein inae ichoteratenojineein neeuruhane coaracuruhane banate, acauru que necoelaihurureein Israelita nichaanne laurichuru.

¹² Aihane jaun baaso ichaain caseteco coaracuruha Jorioocurune, Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru Jorioniheichuru rai caohacha ichaa aihuruhane jaan cajete, jataain nii amurijiriin caohacha icharichaain, inae nacoanneein Jorioocuru raane bana Cana Coaunerane coitucuhacache.

¹³ Nena laen canu, inara Jorionelanaala neiniquichene rai erena jereeun coitucuhichene coina. Nii coinate inara Jorionelanaala neiniquichene rene caletoaain nelu Cana Coaunera. Nii jaunna jataain inara aina neein, jataain corajeein canu amihaneeon ichana jereeun,

¹⁴ inara que necoelaain, canu foeratera caje nenacaauru tabaauru netonai nichotena nainecuruhane coina.

¹⁵ Nii ranojoinelanaala neeuruha Jorioocurune coreenraniha, inae Cana Coaunera que nejer-atenaa rijijieein neuru caje, ranojoieein Cana Coaunera aina raotojoein neeuruha Jorioniheichurune jaunte, nii amurijiriin ranojoieein nena nainecure Jorioocuru. Nii jaunte ohin nitaje rai neuru caje inae nacoauneein ichaohin sanaacharanejeein nena que ichaaore.

¹⁶ Coaracuche nachuhinti, coliha caje ichoaichaniha ichanohi faan, jelai teein Cana Coaunera que banijiaain nihane jaun, satiin nii coliha netonai que banijiaineein nihane. Nii rijijieein techu leinjiin enuha cojoaisi Cana Coaunera que banijiaain nihane, rai nunecuru netonai que banijiaineein ne.

¹⁷ Charijieein teeinti toroonjoan nujuan sauriin cuhane limoon uune temuhacane, rai nujuan que nujuaain nena rijijieein inacae nii limoon. Nii rijijieein techu, inara Jorioniheichuru nequichene nii limoon uune rijijieein neeichene jana, Joriocuru nii inara nujuan toroonjoan nujuan rijijieein neeure. Nitohaneeinte nii toroonjoan uune sauhin jaohin, inara Jorioniheichuru nequichene nii limoon uune rijijieein nii toroonjoan nujuan necuruha nii Joriocurune jaun, acauru que temuratenojieein neeiche.

¹⁸ Aihane jaun jiaonriha uune sauhin jaonjoieein nena coreenraneein neeine jaun, nii uune esineneein neinichaanune amurijiriin nena coahin nihache. Jiaonriha rai nujuan esine neein neinichaanune cuhane tein temunojieein neeichene baitiquichene.

¹⁹ Nete, “Aiha niqui. Nete nii jauriaane-

jeein uune neein nenacaauru sauhi jaohin, canu temuurelu coreenraniha,” nariquiin.

²⁰ Nete esenetaenihacaanune jaun, sauhin jaonjoin rijjIEEEIN nihacaanune jana, inara esenetaaichene jaun canacaanu coreenraniha ranojINEEIN neeiche. Aihane jaun jiaonriha niique necohasitaain neeichene. Necohasitanaa coacuelanaala casiin neeichenete caohachae.

²¹ Nii, rai nune esineneein nihacaanune saijIEEEIN jaonojINEEIN nihacaanulune jaun techu nii amurijiriin inara que suujua acatena nainenereein baaso ichaquichene Cana Coaunera.

²² Aonacuche. Jataainte caohachaneje Cana Coaunera. Nete laen suujua letonohacha ichaa cachane abaantaene. Nitohaneein naitoonjoa esenetaauruhi casetecaa natiinte inara raain nelu. Nete laen inara belaiha inara raain nihalune rijjIEEEIN ichaohichene caohachae, inara netonai sauhin jaonojINEEIN neeichene coataa.

²³ Jorionichaanune netonaite, esenetaenihaacaanune jianeein inae nacoauneein esenetaacaanune, jelaiha nune que tenojoinerichaanuhi, ni-icha ichana nainei ichaain, jelaiha canacaanu temurichaaain Cana Coaunerane jaun.

²⁴ Coaracuche nachuhinti inara Jorionelanaala neiniquichene, limoon uune rijjIEEEIN neeichene saijIEEEIN temunojINEEIN neeiche, nii toroonjoan uune esine neein neinichaanune coreenraniha tenojINEEIN ne. Nii jaun techu Jorionichaanune inara amurijiriin nacoauneein jelaiha nii rai nu-jua esine que teein temunojINEEIN nenea nainer-ichaanuhi.

Satononiha ichoteratenojineein neeururichaain Isaraelitacurune

²⁵ Canejeraauru, Cana Coauneracha ichaneni asinojineein nena coitucuhichenena jereeun, nabana cha coitucuera niha nocoetiin neeichene coataa. Isaraelitacurute baaso ichacuruhane jaun, Cana Coaunera que nejeratanaaneein jaoleneein neeurelu, satiin Isaraelitanelanaala nenacaauru netonai ranojineein neeuruhane que tiaaajoaain.

²⁶ Inae satiin ranojineein neeuruha Isaraelitanelanaala nenacaaurune janate, satiin ichoteratenojiniha cuurureein Isaraelitacuru. Cana Coaunera Quiricha cuhane:

“Sioon jelai cajete ureein
jianacoon cache mitaeranu.
Baaso ichajeein niha Jacobone cajete,
nii baaso rocoreein caje.

²⁷ Nitohaneeinne
acaauru aina caitoonjoan
canuhacha ichaneni ichareeuni,
inae acaauru osa caje jianacoon tenajaanune
bana,”

naain nii coina ne laenanohineein.

²⁸ Nete beratenojoi niha ichoteratenojineein neeururichaain cacheaurune aina cuaain, Cana Coaunera que nejeratanaa neein neeure Jorioocuru, inara ichoaichaniha coitucunaa nainequichene teranu que. Nete enanetojoein cairichaaajoaain acaauru coarae Cana Coaunera, acaauru foerateracuru janijiin raalune jaun.

²⁹ Coatiha cana rai niicha teeni ruluhin nihei Cana Coaunera. Niheichu janijiin niicha raauri que jaoleconaa nainihe.

³⁰ Jauriaalute inara netonai Cana Coaunera ere esenetaain tonoraelanaala neeichelu. Nete nere tonorana jerecureniha Jorioocurune jaun, inae enene cairichaaajoaain inara coarae Cana Coaunera.

³¹ Nii jauriaalu nere esenetaain tonoraelanaala neeichelune rijijieeinte, enene nere esenetaain tonoraelanaala neeure Jorioocuru, nechu cairichaaajoaain inara coaraain nihalune rijijieein, ena cairichaaajoaain acaauru netonai coaraa Cana Coaunerane coina.

³² Cana Coaunerate nitohanein ita rijijieein nere tonoraeniha cachane coina ichae, ita rijijieein jiniiquiin cairichaaajoaain cacha coaraain nihane coina.

³³ Jataainte banejelanaala caohacha icharanein, itolere ichara neein, cha coitucueranein ne Cana Coaunera. Coatiha nihei chuni, niicha coacui aina niicha ichaneni coitucuhin beranu.

³⁴ Nii jaun, “Cha Cana Coaunera suujua coitucue. Cha sujuatenaa nainere.

³⁵ Cha rai cha tein nelu rai cainaan nihane coina,”

³⁶ Itolereite Cana Coaunera caje unaa neein ne, niicha coaunanojoneein nihane jaun. Nii jaunte satiin itolere rainein neeure.

Itolere bana coroaenohineein neeine Cana Coaunera. Nitohanemiin.

12

*Cana Coaunera que banijiaineein nena
ichaonaa*

¹ Canejeraauru inara raine aitoon. Jataain inara belaitoha Cana Coaunerane jaun, inara raajenhane rai inara ichao teeuche jelai teein que banijiaineein, rautaa Cana Coaunerane rijijieein. Niite laen jataain Cana Coauneraacha jereineein, rai caohacha neein ichariquicheein.

² Jiaonriha suujua cuhane coacuhin ichaaoruha Cana Coaunera coitucuhichurune rijijieein, inae nenacaaen coacuhin acaauru rijijieein ichaohichene. Nitohaneein ichaonaa coacuelanaala, inara suujua coreein ichaaochete, inara ichao coreein ichaohin, Cana Coaunera jerenohineein, “Naaonjoainte caohachae. Naaonjoaite rautae Cana Coaunera. Caate esinae rauhijiriin caohacha ne,” naain coacuhin, caohacha nejesina coitucuhin ichajeein ichaohiche.

³ Jataain cana belaitoha Cana Coaunerane jaun, canu cocoaain caletoaain beratihane jaunna satiin inara rai aitoon, nabana leeochoauru amurijiriin nenea coacuhin niha chunine coataa. Aihane jaun jiaonriha esenetaaichene coreniha inara rai Cana Coauneraacha tei rerohin, cha coacuhin ichana jereein neeichene.

⁴ Charijieein teinti cana ichao rai nelatihane coina araai lauriin nihacoae cana jaberoco que cana nerurujuana jaan.

⁵ Nii rijijieein techu arajii Jesocurisito esenetaeranichaachene, ita ichao que ichaohin Jesocurisito aina cuaain leinjiin que jaberocooa rijijieein ita jaberoco que jaberocohin nihacache.

⁶ Nitohaneainte le cachanichaachene rai aca jerihane rijijieein tenaa jerihane jaancuru rai, lauri lauri canaacha ichaneni ichana nainena

jaanu teein ne Cana Coaunera. Aihane jaun, rai nere beraneein cana letoaa Cana Coaunerane esenetaacachene rijijieein coitucuhin ichacaachenete ne.

⁷ Leeochaauru coroatajanera neein nihachene coina, cana teein niha Cana Coaunerane, jerecuruhane rijijieein acaauru coroatajanichaachenete ne. Jana chunocoha, cacha relaeraneein nihane coina aca tiha Cana Coaunerane, leecha ichana coacuelanaala acaacha ichamiin.

⁸ Jerichanejeein chu, chunocoha cacha suujua anihoaeraneein nihane coina tenojoinihane cacha suujua anihoaeraneein neeine leecha ichana coacuelanaala. Chunocoha cha teein niha leechaauru raine, chunaelanaala teine. Jana chunocoha cacha letoeraneein nihane, coujuriu rai namihaneoneein nihane coitucuhin ichamiin. Cairicheihuru rai cha teeichene, tonajelanaala rachoojoein teeuche.

Naaonjoaainte caohachae ichaoha Jesocurisito ranojoineein nenaane

⁹ Ita que asilanaala jiniiquiin ita suujua rijijieein ita belaa'in neein, itolere baaso ichana coacuelanaala caohacha nejesinaacha ichacuche.

¹⁰ Jesocurisito aina cuaa'in ita nejeraneein neeichene coitucuhin, jiniiquiin ita belaa'in ita suujua rijijieein coacuhin, itaque inara suujua acateein ichaa'oché.

¹¹ Nelararajiaain coiintelanaala corajeein inara suujua aina cuaritaain Cana Coaunera jerenohin ichacuche.

¹² Rachoojoein neeuche nii inaraacha cohajei coreniha. Chaen laraajiin neein necairichanaa

abaantaain itolere bana Cana Coaunera bajaaba-jajeein ichaaoche.

¹³ Cha lateein neeuruha Cana Coaunera cachanein nenacaaurune, inara raajenhane cha latera rijijieein acaauru coroatajanecuche. Inara rene turuhin niha cachane, raotojoein cotijiaain raauche.

¹⁴ Inara rerohecaeraauru rai caohacha ichacuche. Jiaonriha, “Coaraain nainamiin,” naain acaauru que ereeichene.

¹⁵ Rachoojoenacaauru aina rachoojoein, inaderaain chananacaauru aina inaderaain chanaauche.

¹⁶ Ita rijijieein coacuhin ichaaoche. Jiaonriha chuni amurijiriin nenea coacuhin neeichene. Cairichaaerinojoneein ichaonacaauru rijijieein ichaaoche. Jiaonriha leeochoauru amurijiriin cha coitucueraneein nenea coaauquichene.

¹⁷ Jiaonriha chuni inara rai baaso ichaain nihane, inara netonai rai baaso ichana coacuhi nihache. Nitohanena coacuelanaala satiin notaracaae, caohacha nejesina ichajeein ichaaoche.

¹⁸ Atiin leeochoauru aina jiniiquiin raotojoein acaauru cotainaa coacuelanaala ichaaoche.

¹⁹ Canejeraauru, jiaonriha inara cairichaera cairichanaa coacuhin neeichene, Cana Coaunera, baaso ichaeraauru ichanohin coitucuhin casetecarichaine jaun. Nii cointate rai Quiricha inoaensi cuhane:

“Canune baaso icharaauru coitucuhin
casetecaain, caohacha icharaauru
coretereunni,”

naain aite Cana Coaunera.

²⁰ Aihane jaun iicha cotaairii mijitihane coroaateeu. Jana cocoirihane acau que cocoaerateeu. Aihute nocoejeein aonamiin.

²¹ Jiaonriha baaso nejesina coacuhin jeriha inara suujuane rijitjoejin neeichene. Nitohanejin baaso ichaelanaala caohacha nejesina ichajeein baaso amuritoche.

13

¹ Satiin cocoainanohinejin niha cocoainacaine jaun, satiin rai nere tonoraain aca jerihane rijijeein neeuche. Nihei chuni cocoainanacai, Cana Coaunera tenojoinelanaala nei. Satiin cocoainanacaihurite Cana Coaunera tenojoineein cocoainanohinejin neeure.

² Nii jaunte chunocoha cocoainanacai ere tonoraelanaala nei, Cana Coaunera jerenohin tonoraenihane jaun aicheein. Chaen techu caseteco coaracururejin, nii nere tonoraauruhi,

³ caohacha icharaauru casetecaelanaala, baaso icharaauruhacha casetecaranejin niha cocoainanacaine jaun. Aihane jaun ii casetecaa cocoainanacaine coasiinne, baaso ichana coacuelanaala caohachain neute, esinae rauhijiriin caohachain neine coaramiin cocoainanacaihuri,

⁴ acaauru jeriha Cana Coaunerane rijijeein, ii rai caohacha ichacuruhane coina neeuruhane jaun. Nete laen baaso ichaain neeinne, cocoainanacai coasiinne ne, esinae rauhijiriin baaso ichara casetecane coina tejin niha Cana Coaunerane jaun.

⁵ Nii jaunte jeriha cocoainanacaine rijijeein nere tonoraain ichaohacachene caohachae. Coat-

iha cana casetecaane coasihacha nihei. Caohachaain cana suujua coaraain ichaohacachene coinata aihacache.

⁶ Nitohanihane jaunte cocoainanacaihuri rai coriqui teein neeiche, Cana Coaunera jerenohineein leinjiin rai namihaneecha ichajeein neeuruhane jaun.

⁷ Le cachaauru naineen, inara caje acaaruhacha raaeni teeuche. Niha chatohanei inaraacha coretenenine rai coretecuche. Niha chatohanei, cobiereno rai inaraacha coreteneni *impoestone* coretecuche. Niha cacha inara suujua acatequichene jaaneeine que inara suujua acatecuche. Niha cacha inaraacha belainenine belaihu.

⁸ Jiaonrihachu chuni que nerebeteein neeichene. Nete laen jiniiquiin ita belaaichene caohachae. Chunocoha namute cacha belaaain ichoaite, aitoa Cana Coaunera rai rauhine rijijieein, inae ichaohane jaun aicheein.

⁹ Cana Coaunera rai rauhi cuhanete, “Jiaonriha ii sinijieranelanaala nena ene aina ichaojer-aquiin neeine. Jiaonrihachu sonajaain jaohine. Jiaonrihachu asijiauhine. Jiaonrihachu chamute cacha rucuhete, rai nirihuru, rai sinijera, naaonjoaahunri jereein neeine,” naain ne laenanohineein. Nete satiin nii naitoonjoan coitucuhin nihacachene caina: “Ii raajenihane ijiabereeo belaine rijitoejin chamute cacha belaihu,” naain ne laenanohineein.

¹⁰ Aihane jaun namute cacha belaaain ichoai, coatiha nainihe baaso ichaa namute cacha raine. Nitohaneen jiniiquiin ita belaaain nihacachenete, satiin aitoa nii rauhine rijijieein ichaohacachene

jaun airichaacheein.

11 Satiin sininaa rijijieein ichaohacachene caje nocohin cana ichao coaraain coitucuhin ichaohacachene cojoanonaa que turuhane que nainacaachenete caohachae, inae jauriaanejeein cana rai beratenojoi nihane jana esenetaacachene bana amuritoheriin inae ichuunejeeonriha ichoteratenojoneein nerichaacheinne jaun.

12 Inae satonohelalajiha caa nocohenaanau ichaonaa rijijieein ichaohacachene jaan janonaa. Inae turuhelalajiha nii ena nena janonaa canaacha cohajeine jaun, nocohenaanau nena rijijieein baasohacha ichajeein ichaohacachene jianein coujurihu Cana Coaunera cachaneein nena tochaneein nihacachene coarateein nihacachenete caohachae. Charijjeein teinti letona jatorain ne sondaro, rai curuaanaa aitoonjoan ichaane coina. Nii rijijieein techu cana netonai jatoroain nihacache, Cana Coaunera aitoonjoan ichacaache chuni que asilanaala satiin notaracaane coina.

13 Aihane jaun caohacha nejesina ichacaachene coaracuruha cachaaurune coina, nainihaacache joenreein ene jereein, ajetoritiin enaacha joenreein cha ichaain, niheichu canamute cacha cotaairiin coaraain, canamute cacha que necoelaain, naaonjoaain nena nainihaacache.

14 Aihane jaun nitohaneein nena coacuelanaala, coujuriu Cana Curuaanaa Jesocurisito cachaneein neeichene coarateein laraajiin neeuche, joaereen cacha rijijieein inara suujua letono tonoraelanaala.

14

Jiaonriha inara nejera ichao que ereeichene.

¹ Inara rene turuhin niha cana nejera canaacha esenetai aina ijilanaala nenaane, rai tonaain erena coacuelanaala raotojoein raauche.

² Coaracuche nachuhinti tabaauru itolere lenone que ita rijijieein lenoneein neeuruhane. Jana tabaauru ijilanaala nena, iniho quilanaala jasisichuruhacha que lenoneeine.

³ Aihane jaun, itolere lenone que lenoneein nenacaauru, nainiheii nii itolere lenone que lenonena nainelanaala nenacaauru que ereein neeuruhane. Jerichanejeeinchu nainiheii, nii itolere lenone que lenoneein nena que erena nainiheii nii itolere lenone que lenonelanaala nena, Cana Coaunera acaentonai raain nihalune jaun.

⁴ Aihane jaun chaneena neei ii, leecha rai niicha latei tera que baaso ichaa been que ereein neeine coina. Nii acaauru letoeraneein nena Cana Coauneraachate baaso ichaain aihurenihane, caohacha ichaa aihuruhane coitucureein. Nete itolereneein caohachaain raotojoein neeurureein, Cana Curuaanaa raotojoein neeuruhane coina icharaneein nihane jaun.

⁵ Niha coaiten tabaauru, jataain leechaauru janonaa amuritoheriin nelateineein lejanohane coaraauru. Jana tabaaurute satiin janonaa ita rijijieein nelatihane que aitocure. Nii jaunte lechanichaachene, canaacha esenetai coitucuhin esenetaacachene caohachae.

⁶ Leechaauru janonaa bana amuritoheriin le janonaa coaraain, bana Cana Coaunera

coroaena jerihane, nii janonaa bana coroaemiin. Jana Cana Coaunera rai caohacha ichaa itolere lenone que lenoneein nena jerihane, itolere lenone que lenoneein Cana Coaunera coroaemiin. Jerichanejeeinchu Cana Coaunera rai caohacha ichaa itolere lenonecuru que lenonena nainiheichuru, quilanaala neein Cana Coaunera coroaemiin.

⁷ Coatiha cana jerichaachene jaun ichaohin, ohin, naaonjoaain nihaacache.

⁸ Nii rijijieein techu ohin, ichaohin, naaonjoaain nihaacachene nihanatiin Cana Coaunera raineein nihaacache.

⁹ Nii cointate ohin, o caje ichanaain, naaonjoaelu Jesocurisito, ichaonacaauru, onacaauru, naaonjoaainunri Curuaanaanein nihane coina.

¹⁰ Chanuna jana chaen nitohanihane saijieein, ii nejera ichao que ereein rai necoeje chanuhin neei, Cana Coaunera acatiha satiin tururichaacheein aca canaacha ichai coitucuhin rucuherrichaaaine saijieein.

¹¹ Nitohanerichaaaine quete:

“Canu ichao coreniha esinae rauhijiriin airichaaainne quene aitoreeunni.

Satiin cachaaurute canu acatiha neseonriaain canu nichaanune coitucuhin Cana Coaunera coroaecurureein,”

naa Cana Curuaanaane ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha Inoaensi cuhane ne.

¹² Nitohaneinte le cachanichaachene, cana raa-jenihane canaacha ichai berichaacheein Cana Coaunera rai.

Jiaonriha inara nejera ichao lacuroaaichene.

13 Aihane jaun inae nainihaacache cana nejeraneein nenacaauru que baasoneein ereein, chatohanei ichaain, naonjoaain nenea nainihaacache. Chatohanei ichana coacuelanaala neeichenete caohachae, nabana esenetaa cana nejerane lacuroaaichene esenetaane jianihane coataa.

14 Canune esinae rauhijiriin Jesocurisito esenetaeraneein aitoon. Nihei chuni lenone, calanineein quichaenihane coina coaunanajoi. Nete lenone tabaauru, leochaauru cachaauru rai lenoneneein nene.

15 Niheichu nainiheei quinaa inaelanaala nenea ii nejera notaracae rai baaso ichara tochaneein quine. Ii lenoneecha coreniha nita-jeein niha ii nejera, coreniha netonai ohin ni-halu Jesocurisitone saijieeine coataa. Nitohaneein neeine coatiha chamute cacha belaa ine coaratih a airiheeini.

16 Aihane jaun itolere lenone que lenonena naineein neeichene jaan aina cuaain nainiheeiche baasoneein inara que ereein neeuruha cachaaurune jaanu ichaain neeichene.

17 Jeriha Cana Coaunerane rijjijeein rai Cojoanona que ichaonaa jerichaachene, coatiha joenreein lenone que lenoneein nihacane latihei. Nete laen esinae rauhijiriin baaso ichaelanaala rai Suujue aina cuaain rachoojoein ichaohin, raotojoein nihacachene caohachae.

18 Nitohaneein ichaohin Jesocurisitohacha jerei ichaa cachanete laen rautatiin coarae Cana Coaunera. Cachaauru nihanatiinte esinae rauhijiriin caohacha ichaane coaracurureein.

19 Aihane jaun, atiin ita aina raotojoein ichaohin nihacachene jaanuhacha ichacaachenete cao-

hachae. Nii banate laen esinae rauhijiriin, jini-
iquiin ita coroatajaneein, jeriha Cana Coaunera
Suujuene rijijieein nerichaacheein.

²⁰ Nainiheĩ lenoneecha coreniha Cana
Coaunera ichanohin itajeein nihacachene. Esinae
rauhijiriinte niqui, satiin lenonecuru lenone
caohachaneein neeure. Nete caohachaene
que lenonelanaala nenacaauru notaracaae
que lenoneein acaauru suujua lacuroaera
tocohaneein nihacachene.

²¹ Nii jaunte caohachaene, iniho leeochoaauru
quinojoinelanaala nena quuin, bino cohin,
naaonjoain nihacachene. Niheichu leeochoaauru
suujua lacuroaera tocohaneein nainiheĩ
joenreein chachanaa nainihaacache.

²² Aihane jaun ii joareen lenone que
lenoneeine, Cana Coaunera notaracaaecha que
lenoneeu. Rachoojoein neeine suujua cuhane
nocoatelanaala joenreen lenone que lenoneein
nena.

²³ Nete laen inae raotojoein quinaa naiheni-
hane coituhane saijieein que lenoneein nei, aca
nii ujuaihoneein ne, niicha quiinelanaala ne-
naanihane coitucuhane saijieein quihane jaun.
Nii jaunte inae canaacha ichana nainiheĩ ichacaa
raotojoein coitucuhane saijieeine, osa que ne-
saruha aihaca.

15

*Ii rainuhacha que caohacha ichana coacue-
laanaala chamute cacha rai caohacha ichaau.*

¹ Inae cana, jeriha Jesocurisitone rijijieein
laraajiin neinichaachene, nii ena nunuheteein
sacuhajeraauruhacha ichai que tonaain erena

nainihaacache. Atiin acaauruhacha ichai rautaenihacachene nihanatiin abaantaacachenete ne.

² Satiin canate, canamute cachaauru rai caohachanu que cha ichaain nihacachene caohachae, caa canaacha esenetai aina iijieein sacuhajeein ichaaoruhane coina.

³ Coaracuchenachuhinti Jesocurisito netonai, aca jerihane rijijieein nena nainenihane jaun: “Ii necoeje chanuurerauru coreenranihane canu caseteco coaraaun,” naain que aitiin laenanohinihane nainaalu, rai suujua letono rijijieein nena coacuelanaalane.

⁴ Satiin Quiricha Inoaensi cuhane laenanohineein nenaate, cana suujuateraanu que laenanohineein nelu, itolere bana jianelanaala, cairichaaajoain cana coaraane aina cuaain canaacha cohajei ranaa nainichaachene coina.

⁵ Nii Cana Coaunera itolere bana cairichaaajoain cana coara, inara coroatajanemiin. Cana relaalu Jesocurisitone rijijieein

⁶ jiniiquiin ita belain rachoojoein Cana Coaunera corojeein ichaoche, jeriha Cana Coaunera Cana Curuaanaa Jesocurisito Inacaneein nenaane rijijieein neechene coina.

Jorioniheichuru rai benojoiniha Jesocurisitone que erenaa

⁷ Aihane jaun Cana Coaunera rai caohachanu que inara raain nihalu Jesocurisitone rijijieein, inara netonai jiniiquiin raotojoein ita raain neeuche.

⁸ Esinaena aitoreeunni inara rai. Inae cana foeratera inoaensihuru rai, nitohaneein ichaane coina aitosihalu Cana Coaunerane

nainaane coinane, Jorioocuru nichaanune rai nelatihane coina turuhin nelu Jesocurisito, caje esinae rauhijiriin nohanelanaala tihane coina, naitoonjoan ichaa Cana Coaunerane coaracuruha cachaaaurune coina.

⁹ Chaen techu Jorioniheichuru netonai, aca Cana Coauneraneein nihane jaun, cairichaa-joaain acaauru netonai coaraane coitucuhin, Aca-neein nihane coroaecururichaaaine coitucueratihane coinane maajeein turuhin nelu. Nii ajinihate nitohanerichaaaine que:

“Nitohanei ichaaaine corenihane lauri lauri nenacaauru cachaaauru aina neein-iiineein neeine coroaajeein nenatereeunni,” naain laenanohineein ne Quiricha Inoaensi cuhane.

¹⁰ Quiricha Inoaensi cuhane techu coaiteen:

“Cana Coaunera cachaneein nenacaauru aina jiniiquiin rachojeeuche lauri lauri nenacaauru cachaaauru,” naain ne laenanohineein.

¹¹ Rai Quiricha Inoaensi cuhane techu coaiteen:

“Lauri lauri neiniquichene Cana Coaunera cachaneein nenacaauru aina jini-iquiin

Cana Coaunera coroaecuche,” naain ne laenanohineein.

¹² Isaihasi netonai techu:

“Isaihasi caje nefoeratenaa-

Israelitacuru curuaanaa neein nena-Rabiri cajete

ocooreein leinjiin Curuaanaa,

Israelitanelanaala nenacaaurune maajeein

curuaanaa neein nihane

acaacha que jaeequiin neuruhane coina,”

naain laenaclu.

¹³ Canaacha cohajei teraneein nena
Cana Coaunera, Aca acaneein nihane
esenetaeraniquichene rai, raotojoein
rachoojoein jiniiquiin neeichene jaanu tein,
inara aina niicha ichana nainei ichaa rai
Suujuene coina ichamiinte, leinjin acaacha
cohajeein neeiche.

¹⁴ Canejeraauru, saain inara leeochoauru be-
laain ichaohin, itolere coitucuhin, jiniinquiin
ita suujuatenaa coitucuhin ichaohichene coitu-
cuhanu.

¹⁵⁻¹⁶ Nena laen caa quiricha inara rai
canuhacha laenai cuhane inara que asilanaala
inara rai aitoon, nabana baitequichene
chatohanei ichaquichene coataa. Nitoha-
neein Jorioniheichuru rai caohacha ichaa
Jesocurisitone beebejihanune coinata, canu
rai caohacha ichaane coina canu raain
nelu Cana Coaunera. Nii jaanne Cana
Coaunera beratenojoi ichoteratenojoneein
neeururichainne beebejeeun. Nii canuhacha
beebejei esenetaauruha Jorioniheichurune,
Cana Coaunera rai iniho mocohin teeuruha
saseredotecuru Jorioneei nenacaaurune
rijijieein, Cana Coaunera rai, jeriha rai Suujuene
rijijieein couluunojoneein Jorionihechuru
tihanune coina.

¹⁷ Coujuriu Jesocurisito letononeein nena to-
cohanein, Cana Coauneracha jerenohi ichaain
nihanune jaanne raotojoeun.

¹⁸ Nii jaanne Jorioniheichuru relaain niha-
nune jeriha Cana Coaunerane rijijieein neuru
coina, canu relaain nihalu Jesocurisitone jaan

caje cuaain, leechaneein cuaain Jorioniheichuru relanaa coacueneen. Niine ichaaun acaauru rai ereerejeein, acaauru aina neein canu ichao que acaauru notajaain,

¹⁹ cojoelanaacojoai ichana nainichaaunne jaan aina cuaain, Cana Coaunera Suujue aina cuaain, naaonjoaain. Nitohaneeine cana ichoterateraneein niha Jesocurisitone beebejihanune nainaanun jataain caohatiin, Jerosaleeun caje nunuheteen itolere sacutaain Iliria batane que tiaaajoaain.

²⁰ Nitohaneeine chabana turuureniha leeochoaurune jaanru cuhecujeein chabana aonaeraeniha Jesocurisito que erenaane jaanru Jesocurisito beebejeeun, nabana leeochoauru amihaneena jaanru turuhin, acaauru amihaneeo rerohecaanune coataa.

²¹ Nitohanei ichana coacuelanaalane, “Chabana que erena aonaelanaala nenacaaurute, inae aca Acanihane coaracurureein. Chabana aonaelaanaala nenacaaurute, aonaain coitucuha cuurureein,” naain laenanohineein niha Cana Coaunera Quiricha cuhanena rijjijeein ichaaun.

Romau cunaa coaauca Faborone

²² Jaiti nii ichajihanune jaanne, araai saain inara coaraa unaa coaaucaanne nihanatiin nainesineen.

²³ Nene laen inae ena canu amihaneeo nainaanun, nii canuhacha beebejei atane sacutaainchurune jaun, inae inara coaraa unaa jereeun araai jaanacai baiha.

24 Nii jaunne Españau cuhanune ucuætoha, cuujihataain inara rene bedaenereeni, bajaanachuhinti aineeun. Nene laen atiin, inae nainain inara rene bedainichaaune baiha, jelai caje amuhanune coina canu coroatajaniquichene jereeun.

25 Nene jaiti ena Jerosaleeun cureeunni, ecu nenacaauru coroatajaniha leeochoaauru cana nejeraauru taojiai tihanu acaauru raine coina.

26 Masedoniau nenacaauru, Acaihau nenacaauru, naaonjoainurite suujua caje coauneen, Jerosaleeun cairicheinejeein nenacaauru coroatajaniha letoaauruhane coina, niicha letoaenihunru taojiaaure. Nitohaneente rai suujua caje coauneen coacuhin, jataain caohacha ichacure.

27 Charijieein teeinti Jorionecurenihane saijieein, acaauru que Jesocurisito coitucuerateurelu, Jorioocuru Jesocurisito esenetaeraneen nenacaauru, nii rijijieeinte Jorioniheichuru netonai, Jesocurisito esenetaeraneen nenacaauru Jorioocuru coroatajanecure, acaauruhacha sirii taojiaain letoaain.

28 Nii jaunne inae nii leeochoaauru coroatajaniha acaauruhacha taojiai amaain tihanune baihane laen, Españau cureeunni. Nii ucuætohane laen cuujihataain inara rene bedaenereunni.

29 Inara rene bedaenichaaune, cana coroatajanerichaaain jelai amuritoheriin Jesocurisitone coitucuhanu.

30 Inara raine aitoreeunicha canejeraauru. Atiin Jesocurisito aina cana belaiha cana rai Cana

Coaunera Suujue tenojoi coreniha, caohachain cuha canu amihaneone coina, canu rai atiin Cana Coaunera bajaauchete,

³¹ canu que chachana nainecureneeine Jodea nenacauru Cana Coaunera coitucuhichuru. Chaen Jerosaleen turuhanune raotojoein canu ranaa nainecuruha ecu nenacauru cana nejeraurune coina.

³² Jeriha Cana Coauneranena inara rene turuhin bedaenereeeunni, inara coaraain rachoojoein ecu inara aina neein nebetacaanune coina.

³³ Raotojoein nihacachene teraneein nenea Cana Coaunera, inara coroatajanemiim. Nitohanemiin.

16

Arajii cachaauru coaauca Faboro.

¹ Jesocurisito rai iclesia neein nenacaauruhacha latei que acaauru coroatajaneranein Cencrea nenaalu- cana nejeraneein ene neein nenea- Febe quene inara rai aitoreeeunni,

² coujurihu Jesocurisito esenetaeranein nenea tocohaneein, inara rene turuhane raotojoein Jesocurisito coreniha raain, satiin niicha latei que coroatajanequichene coina. Acate leeochoauru coroatajanein canune maajein coroatajanelu.

³ Canu rai Jesocurisito tenojoi amihanenaa que canu coroatajanera neein nenacaaurulu- Aquila, Firisila, naaonjoainuri coaucaunne beeuche acaauru rai.

⁴ Acaaurute canu coreniha nichao itajerateeuruhane rai neeurelu, canu sohin canu jaonaa jerecuruhane bana. Nii jaun coatiha canuhacha

acaauru coaauhaaun, satiin Jesocurisito rai iclesianeen nenacaauru- Jorioniheichurute acaauru coreniha Cana Coaunera bajaranajaocure.

⁵ Jerichanetojoeinchu Aquila, Firisila, naaonjoainunri loreri asaae netaojianacaauru canejeraauru coaaucaaune beeuche acaauru rai. Jataain canuhacha belai- Efeneto coaaucaaune beeuche. Acate jauriaanejeein Asia batane que Jesocurisito esenetaera neein nelu.

⁶ Taolu carajaain inara jana neein, inara coroatajaneraneen nena Mariha netonai coaaucaaune beeuche.

⁷ Chaen canu araaichuru canu aina jiniiquiin caresero cuhane nenacaaurulu- Andronico, Joniasi, naaonjoainuri rai acaauru coaaucaaune beeuche. Acaaurute afosotooru que caohacha cachanecuruhane coarateein, canu ajiniha Jesocurisito esenetaeraneen neeurelu.

⁸ Jesocurisito coreniha jataain canuhacha belaineen nena- Ampliato rai coaaucaaune beeuche.

⁹ Chaen canu rai Jesocurisito tenojoi amihanena que canu coroatajaneraneen nena- Orobano, canuhacha belai Estaquis, naaonjoainunri coaaucaaune beeuche acaauru rai.

¹⁰ Jesocurisito esenetaeraneen nihane jaun, mainajeein coujunojoineen nenaalu- Apeles netonai coacuhin, Aristobolo aina rai naraichuru coaaucaaune beeuche acaauru rai.

¹¹ Chaen canu araa Erodion, nii baiha Narsiso aina nejeraauru Jesocurisito esenetaeraneen nenacaauru, naaonjoainuri coaaucaaune beeuche acaauru rai.

¹² Jerichanejeein chu Jesocurisito icharatenohi icharaneein nenacaauru- Tirifena, chaen Tiri-fosa, naaonjoainuri rai acaauru coaaucaane beeuche.

Chaen cana nejera, Jesocurisito coreniha-cana bainein nena- Persida- nii mainajeein Jesocurisito tenojoi amihanena icharanein nenaalu rai netonai coaaucaane beeuche.

¹³ Rofo rai netonai coaaucaane beeuche. Acate leochaauru amuritoheriin Jesocurisito esene-taeranein nihane coarate.

Chaen rai nebate canu neba rijijiein cacolaichanein nelu.

¹⁴ Chaen Asiincrito, Fleconte, Eremesi, Patrobas, Eremasi naaonjoainuri, chaen acaauru aina nenacaauru canejeraauru netonai rai acaauru coaaucaane beeuche.

¹⁵ Chaen Filologo, Jolia, Nereo aina rai bai Olimpias, naaonjoanunri rai acaauru coaaucaane beein, canaacha esenetai coreniha canejeraauru rai netonai acaauru coaaucaane beeuche.

¹⁶ Jiniiquiin raotojoein ita rai ereein neeuche, ita nejeranein nena rijijiein. Satiin Jesocurisito esenetain rai cachanein nenacaauru netonainte inara coaucuruhane berateure inara rai.

¹⁷ Inara canejera neeichene raine aitoreeunni, atiin nii jelai leochaauru lerueranein- inara amihaneoo lacuroaeranein nenacaauru coaraain, acaauru que nainain ichaohichene coina. Nitohanei icharate relanojonein neeichelune jaan ichaquichene caohateranein aicheein. Aihane jaun jiaonriha acaauru rohan neeichene.

18 Jesocurisitohacha jerei ichana coacuelanaalate nechu acaauru jerecuruhane rijijieein-raihunhacha que chachaain neeure. Chaentechu enaacha cacha coritana inatiin aihuruhane jaun, acaauru coitucuelanaala nenea cacha coritacure enaacha.

19 Satiinte Jesocurisitohacha jerei tonoraain ichaohichene coitucuure. Nii jaunne jataain rachoojoeun inara coreniha. Aihane jaun baaso ichana coacuelanaala, itolere coitucueraneein neeichene coarateein caohacha nejesina ichacuche.

20 Aihate inara tijia asaae jaoleneein niha nii baaso icharatera moconajaerane coina ichamiin raotojoein nihacachene teraneein nenea Cana Coaunera. Inara coroatajanemiin Cana Curuaanaa Jesocurisito.

21 Canu amihaneeo que cacorataaneraneein nenea- Timoteeo netonaite inara coacue. Chaen canu araaichuru- Locio, Jason, Sosipater, naaon-joaihunri.

22 Canu caa Faboroacha laenaeratei quiricha laenara- Tersio nichaaunena canuhetonai cana Curuaanaa coreniha inara coacuun.

23 Chaen caa nihanune jaan- loreri erora Caiho netonaite inara coacue. Acate rai loreri tee, satiin iclesianein nenacaauru- turunacaauru nasaae netaojiaauruhane coina. Chaen caa nihacaanune jaan nese cocoaichacuru rai coriqui beraichaneein nenea- Erasto netonaite inara coacue. Chaen cana nejera Coarto netonaite inara coacue.

24 Cana Curuaanaa Jesocurisito, satiin inara coroatajanemiin. Nitohaneeine.

Raotojoein rachoojoein Cana Coaunera coroaecuche.

²⁵ Cana ichoterateraneein niha Jesocurisitone que inara relanaanune rijijieein, leeinjiin Aaacha jerihane rijijieein neeichene coina icharaneein nena Cana Coaunera coroaecuche. Nii inara relaanulune jaante, chuni que coitucueratelanaala sirihane caje, cana que coitucuerate Cana Coaunera. Acate asinojoein sirilu, jaiti cana rai chauratane coaunaenihane ajiniha caje coauneein Cana Coaunera.

²⁶ Nete laen, inae enene cana que coitucuerate nere bera inoaensihuru- *profetacuru* que, aca jerihane rijijieein been laenaeratihalu Cana Coaunera chabana satonoelanaala nenaane rijijieein. Nii niicha ichaneni asinojoein nenaate, satiin lauri lauri nenacaauru cachaauru que coitucuerate Cana Coaunera, esenetaain tonoraain neeuruhane coina.

²⁷ Leinjiin itolere coitucuhin nena Cana Coaunera necaohacha coitucuhin coaracurumiin chabana satonoelanaala rai Calaohi Jesocurisito aina cuaain satiin cachaauru. Nitohanemiin.

Cana Coaunera Ere
New Testament in Urarina (PE:ura:Urarina)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Urarina

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Urarina [ura], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Urarina

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b7ea44d4-3dbd-507b-9a19-256b56fe9b07